

FIFA PRAVILNIK O SIGURNOSTI I ZAŠTITI NA STADIONIMA

STUPA NA SNAGU:

01. 01. 2013.

Prijevod sa engleskog:

Odjel za međunarodne poslove i licenciranje HNS

U svrhu primjene i tumačenja ovog pravilnika isključivo je mjerodavna verzija na engleskom jeziku (članak 68 Pravilnika)

SADRŽAJ

Članak	Stranica
DEFINICIJE	5
UVOD	9
Uvod	9
I. OPĆE ODREDBE	10
Članak 1 Područje primjene	10
Članak 2 Osnovna načela	10
II. UPRAVLJANJE AKTIVNOSTIMA SIGURNOSTI I ZAŠTITE	11
Članak 3 Definicije i uvjeti	11
Članak 4 Odgovornost	11
Članak 5 Imenovanje nadležnih osoba	12
Članak 6 Planiranje sigurnosti i zaštite na stadionima	13
Članak 7 Procjena rizika na stadionima	14
Članak 8 Smjernice o sigurnosti i zaštiti gledatelja	15
Članak 9 Plan evakuacije na stadionima	15
Članak 10 Planovi za hitne slučajeve na stadionu	17
Članak 11 Terorizam	18
Članak 12 Vođenje evidencije	18
III. REDARI/ZAŠTITARI	20
Članak 13 Redari/zaštitari	20
Članak 14 Plan rasporeda redara/zaštitara	20
Članak 15 Dogovor o odgovornostima redara/zaštitara	21
Članak 16 Dužnosti redara/zaštitara	22
Članak 17 Pravilnik ponašanja redara/zaštitara	23
Članak 18 Identifikacija redara/zaštitara	24
Članak 19 Redari/zaštitari oko terena	24
Članak 20 Komunikacija sa redarima/zaštitarima	25
Članak 21 Obučavanje redara/zaštitara	25
IV. MAKSIMALAN SIGURNOSNI KAPACITET STADIONA	27
Članak 22 Osnovna načela	27
Članak 23 Izračun maksimalnog sigurnosnog kapaciteta stadiona	27
Članak 24 Potvrda o sigurnosti	29
V. STRUKTURALNE I TEHNIČKE MJERE	30
Članak 25 Kontrola pristupa	30

Članak 26	Ulaznice za utakmicu	30
Članak 27	Akreditacija.....	31
Članak 28	Ulaz za policiju i druge agencije (ustanova)	32
Članak 29	Sigurnosne provjere	33
Članak 30	Zone stadiona.....	34
Članak 31	Perimetar stadiona, ulazne rampe i kontrolne točke	34
Članak 32	Teren za igru	35
Članak 33	Posebne sigurnosne odredbe za momčadi, službene osobe i VIP/VVIP osobe	36
Članak 34	Područja za gledatelje	36
Članak 35	Privremene montažne konstrukcije.....	37
Članak 36	Operativni centar mjesta događanja (VOC)	39
Članak 37	VOC sustavi	41
Članak 38	Prostorije za redare/zaštitare i policijske službenike	43
Članak 39	Rasvjeta i opskrba električnom energijom za sigurnost i slučaj nužde.....	43
Članak 40	Elektronički video ekran (veliki ekran)	44
Članak 41	Televizija zatvorenog kruga (CCTV)	45
Članak 42	Razglas.....	46
Članak 43	Razglas – rukovanje.....	47
Članak 44	Spiker na razglasu stadiona	48
VI. GLEDATELJI		49
Članak 45	Nagomilani gledatelji	49
Članak 46	Pravilnik ponašanja na stadionu.....	49
Članak 47	Sigurnosni znakovi.....	50
Članak 48	Informativni znakovi.....	50
Članak 49	Komercijalni znakovi i plakati	51
Članak 50	Alkoholna pića.....	51
VII. SLUŽBE U SLUČAJU NUŽDE		52
Članak 51	Vatrogasci.....	52
Članak 52	Smanjenje rizika od požara	52
Članak 53	Sustavi upozorenja i detekcije požara	54
Članak 54	Vatrogasni objekti i oprema	55
Članak 55	Obučavanje osoblja o protupožarnim aktivnostima	55
Članak 56	Evakuacija u slučaju nužde i mjesta sigurnosti	55
Članak 57	Evakuacija u slučaju nužde gledatelja sa invaliditetom	56
Članak 58	Medicinska pitanja.....	56

VIII. DRUGI ZAHTJEVI	58
Članak 59 TV i mediji	58
Članak 60 Prevenција provokativnog i agresivnog ponašanja	60
Članak 61 Zabrane pristupa stadionu.....	61
Članak 62 Utakmica viskog rizika.....	61
Članak 63 FIFA- ino Svjetsko Prvenstvo u Nogometu na Pijesku.....	63
Članak 64 FIFA-ino Svjetsko Prvenstvo u Futsalu	63
IX. ZAVRŠNE ODREDBE	64
Članak 65 Administrativni propisi	64
Članak 66 Kršenje Pravilnika.....	64
Članak 67 Nepredviđena pitanja	64
Članak 68 Različite verzije	64
Članak 69 Stupanje na snagu	64
X. DODACI	65
DODATAK A	66
Zahtjevi za nacionalnog povjernika za sigurnost.....	66
Zahtjevi za višeg nacionalnog savjetnika za sigurnost.....	66
Zahtjevi za povjerneika za sigurnost stadiona.....	67
DODATAK B	68
Protuterorizam.....	68
DODATAK C	72
Preporučeni sadržaj pravilnika o ponašanju na stadionu.....	72
DODATAK D	75
Područja i zone stadiona	75
DODATAK E	79
FIFA Svjetska prvenstva u nogometu na pijesku.....	79
DODATAK E	80
DODATAK F	82
FIFA-ino Svjetsko prvenstva u futsalu.....	82

DEFINICIJE

Stadion sa svim sjedećim mjestima: Stadion koji ima samo sjedeća mjesta ili stadion na kojem su područja za stajanje zatvorena za gledatelje.

Savez: Nogometni savez kojeg je priznala FIFA. On je član FIFA-e osim ako iz konteksta proizlazi drugačije značenje.

Svečanost dodjele nagrada: Svečanost koja slijedi odmah nakon završetka zadnje utakmice natjecanja, za vrijeme koje se trofej natjecanja i/ili medalje i/ili druge nagrade dijele igračima.

Rukovoditelj redarske/zaštitarske službe: Viši redar/zaštitar koji je odgovoran za raspored i organiziranje ostalih redara/zaštitara.

Nadležna osoba: Osoba će se smatrati nadležnom ukoliko je dovoljno obrazovana i ima dovoljno iskustva da bi zadovoljila nacionalne standarde u vezi posla koji obavlja.

Konfederacija: Skupina saveza koje je priznala FIFA i koji pripadaju istom kontinentu (ili pripadajućoj zemljopisnoj regiji).

Plan evakuacije: Plan evakuacije priprema uprava stadiona i određuje akcije koje treba poduzeti u slučaju incidenata za vrijeme događanja koji bi mogli ugroziti javnu sigurnost ili zaštitu ili poremetiti normalne aktivnosti. Još se naziva i Plan nepredviđenih situacija na stadionima.

Plan za slučaj nužde: Plan za slučaj nužde pripremaju i posjeduju hitne službe za slučajeve velikih incidenata na događanju ili u blizini. Poznat je i kao plan procedure u slučaju nužde i plan za slučajeve velikih incidenata.

Događanje: Vidi „FIFA-in događanje“.

Organizator događanja: Osoba koja organizira FIFA-in događaj, naprimjer LOC, savez, konfederacija ili neka druga agencija.

Izlaz: Stubište, mostić, prolaz, rampa, ulaz, vrata, ili bilo koji drugi način prolaza koji se koristi za napuštanje stadiona i njegovih smještajnih kapaciteta.

Teren za igru: Površina za igranje čije mjere su suglasne sa Pravilima igre i na kojoj se igra svaka utakmica na stadionu, uključujući bilo koje područje odmah nakon poprečne crte i uzdužnih crta.

FIFA: Fédération Internationale de Football Association.

FIFA-in događaj: Sukladno pravilima sadržanim ovdje, svaka utakmica, turnir ili natjecanje koji se igraju pod direktnim operativnim upravljanjem FIFA-e.

Zemlja domaćin: Zemlja u kojoj se održava FIFA-in događaj.

Unutarnji perimetar: Perimetar koji direktno okružuje stadion koji obično sadrži ulazne rampe. Ovaj parametar mogu činiti zidovi stadiona.

DEFINICIJE

LOO: Lokalni organizacijski odbor.

Utakmica: Svaka nogometna utakmica u cijelosti (uključujući ponovna igranja, produžetke i penale) koja se održava kao dio natjecanja.

Dan utakmice: Dan kad se održava bilo koja utakmica.

Organizator utakmice: Organizacija ili grupa koja je odgovorna za održavanje FIFA utakmice (vidi: Organizator događanja).

Maksimalni sigurnosni kapacitet: Ukupan broj gledatelja koji se mogu sigurno smjestiti na stadion ili dio stadiona.

Savez član: Svaki savez kojeg je Kongres primio u članstvo FIFA-e.

Mixed zona: Područje određeno od strane FIFA-e i/ili saveza koje se treba nalaziti između svalčionica ekipa i mjesta određenog za ukrcavanje ekipa u bus, gdje igrače mogu intervjuirati predstavnici medija.

Nacionalni povjerenik za sigurnost: Definiran kao u članku 5.

Službena osoba: Svaki član odbora, član komisije, sudac, pomoćni sudac, trener, pomoćni trener i svaka druga osoba odgovorna za tehnička, zdravstvena i administrativna pitanja pri FIFA-i, konfederaciji, savezu, ligi ili klubu.

Službeno natjecanje: Natjecanje za reprezentacije koje organizira FIFA ili bilo koja konfederacija.

Operativni priručnik: Priručnik koji određuje način na koji stadion radi na dnevnoj osnovi. Trebao bi uključivati, ali ne biti ograničen, plan stuardiranja, zdravstveni plan, planirani raspored preventivnog održavanja, procjena rizika od vatre, procedure za dan događanja, plan za nepredviđene situacije, procjene kapaciteta, planovi mjesta i detalji sigurnosne opreme.

Svečanost otvaranja: Svečanost koja neposredno prethodi prvoj utakmici natjecanja.

Organizator: Vidi „Organizator događanja“.

Vanjski perimetar: Perimetar oko unutarnjeg perimetra unutar kojeg samo službeno akreditirane osobe i osobe s ulaznicama mogu ući na dan utakmice.

Mjesto umjerene sigurnosti: Mjesto unutar zgrade ili konstrukcije koji pruža zaštitu od utjecaja vatre i dima u ograničenom vremenskom periodu. Ovo mjesto, obično hodnik ili stubište, pružat će minimalno 30 minuta zaštite od vatre (osim ako je drukčije određeno zakonima o sigurnosti od požara zemlje domaćina) i omogućiti ljudima da pobjegnu do mjesta sigurnosti.

Mjesto sigurnosti: Mjesto, udaljeno od zgrade, u kojoj ljudi nisu u direktnoj opasnosti od utjecaja požara.

DEFINICIJE

Igrač: Svaki nogometaš licenciran od strane saveza.

Tim zadužen za sigurnost i zaštitu: Definiran kao u članku 3.

Viši nacionalni savjetnik za sigurnost: Definiran kao u članku 5.

Smještaj gledatelja: Područje ili struktura predviđeno za korištenje gledatelja, uključujući sve prolaze, križanja i gledališta.

Sportska dvorana: Obično višenamjenska dvorana koja sadrži unutarnje nogometne terene koji se koriste za FIFA Svjetsko Futsal prvenstvo. U ovim odredbama, svako spominjanje stadiona značit će i sportsku dvoranu koja se koristi za FIFA Svjetsko Futsal prvenstvo.

Stadion: Svaki stadion na kojem se igra utakmica. Ovo uključuje sve prostore (do toga da je za odobrenje ulaza potreba akreditcijska kartica) stadiona unutar ograde vanjskog perimetra i (na dan utakmica i na svaki dan treninga bilo koje službene ekipe unutar stadion) i zračni prostor iznad takvih prostora. „Stadion“ također uključuje sve parkirne kapacitete, VIP/VVIP i mjesta za osvježenje, područja za medije, prodajna mjesta, reklamna područja, zgrade, terene za igru, područje oko terena, kompleks za emitiranje, medijski centar na stadionu, tribine i prostore ispod tribina.

Tim zadužen za sigurnost i zaštitu na stadionu: Definiran u članku 3.

Povjerenik za sigurnost na stadionu: Definiran u članku 5. Poznat i kao Povjerenik za sigurnost na stadionu.

Uprava stadiona: Pravno tijelo (privatna kompanija ili državno tijelo) sa krajnjom, stalnom, upravljačkom i operativnom kontrolom stadiona koji se koristi za pojedini događaj; pravno tijelo koje odobrava pravo upotrebe stadiona za pojedini događaj koji je definiran u ugovoru o najmu za taj događaj.

Redar/zaštitar: Definiran u članku 13.

STC: Centar za prodaju ulaznica na stadionu.

TCP: Mjesto za provjeravanje ulaznica.

Privremena montažna konstrukcija: Svaka konstrukcija podignuta privremeno na stadionu, uključujući tribine, područja za stajanje, područja za osvježenje, platforme za dodjelu nagrada i medijske instalacije.

Uvjeti i zahtjevi za korištenje ulaznica: Uvjeti i zahtjevi koje je odredila FIFA koji se primjenjuju na korištenje ulaznica za utakmice i koja određuju pravila koja se primjenjuju na sve koji posjeduju ulaznice.

Gledalište: Sjedala, područja za stajanje, lože, „hospitality“ saloni itd. sa kojih gledatelji mogu pratiti utakmicu.

DEFINICIJE

VOC: Operativni centar mjesta događanja (VOC) je određena soba ili područje unutar stadiona sa kojeg se kontrolira i upravlja svim sigurnosnim i zaštitnim aktivnostima.

Prolaz: Prilazna ruta za prolaz ugrađena u uspon na tribinama koja izravno povezuje gledalište sa rutama za ulaz, izlaz i nužni izlaz.

Napomena: Izrazi koji se odnose na fizičke osobe primjenjuju se na oba spola. Svaki izraz u jednini primjenjuje se na množinu i obrnuto.

UVOD

Uvod

Ovaj Pravilnik je namijenjen kako bi svi organizatori FIFA-inih događanja bili upoznati sa svojim obvezama i odgovornostima u vezi sa sigurnošću i zaštitom na stadionima prije, tijekom i nakon utakmica.

Ovaj Pravilnik sadržava minimum sigurnosnih i zaštitnih mjera koje organizatori događanja i upravitelji stadiona moraju poduzeti kako bi se osigurala sigurnost, zaštita i red na stadionima.

Lokalni organizatori/organizatori događanja, savezi i upravitelji klubova/stadiona moraju poduzeti sve razumne mjere koje su neophodne kako bi se osigurala sigurnost na stadionu. Lokalni organizatori/organizatori događanja, savezi i upravitelji klubova/stadiona su odgovorni za ponašanje i stručnost osoba kojima je povjerena organizacija FIFA-inih događanja.

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1 Područje primjene

1. Savezi domaćini FIFA-inih događanja obvezni su primjenjivati ovaj Pravilnik (uključujući utakmice kvalifikacijskog i završnog natjecanja) kada se takva događanja održavaju u izravnoj nadležnosti FIFA-ine administracije.
2. Nadalje, FIFA preporuča da se ovaj Pravilnik koristi kao smjernice za sve međunarodne utakmice u skladu sa FIFA-inim Pravilnikom o međunarodnim utakmicama.
3. U slučaju da savezi ili konfederacije organiziraju događaje sukladno svojim pravilima o natjecanjima, primjenjuju se njihovi vlastiti pravilnici o sigurnosti i zaštiti, a odredbe ovog Pravilnika mogu poslužiti samo kao smjernice.
4. Ovaj pravilnik sadrži minimalne zahtjeve; međutim u slučajevima kada su sigurnosne i zaštitne odredbe odnosnih saveza ili konfederacija strože ili iscrpnije u odnosu na neka ili sva načela utvrđena u daljnjem tekstu ovog pravilnika, primjenjuju se te sigurnosne i zaštitne odredbe (saveza ili konfederacija).

Članak 2 Osnovna načela

1. Uspješno organizirana sigurnost i zaštita na stadionu stvara pravu ravnotežu između dizajna stadiona i upravljanja stadionom. Smjernice za novoizgrađene i obnovljene stadione mogu se pronaći u FIFA-inoj publikaciji *Nogometni stadioni – Tehničke preporuke i zahtjevi*, koje treba koristiti zajedno sa zadnjom verzijom ovog dokumenta za sva FIFA-ina događanja.
2. Stadion se može koristiti za domaćinstvo FIFA-inih događanja samo ako su konstrukcijski i tehnički uvjeti stadiona u skladu sa sigurnosnim zahtjevima zemlje domaćina i ako je ovlašteno tijelo izdalo potvrdu o sigurnosti.
3. Zakoni, pravila, uredbe i upravni propisi koja se odnose na izgradnju i tehničke uvjete stadiona moraju se poštovati.
4. Maksimalan broj gledatelja puštenih na stadion ne smije premašiti maksimalni dogovoreni sigurnosni kapacitet stadiona.

II UPRAVLJANJE AKTIVNOSTIMA SIGURNOSTI I ZAŠTITE

Članak 3 Definicije i uvjeti

1. Za potrebe ovog pravilnika, tim zadužen za sigurnost i zaštitu definira se kao one osobe koje su imenovane od strane saveza, organizatora događanja i zemlje domaćina koje su odgovorne za sve aspekte sigurnosti i zaštite na FIFA-inom događanju. Točan sastav ove grupe ovisit će o veličini i vrsti FIFA-inog događanja, ali njeni vodeći članovi će uvijek biti nacionalni povjerenik za sigurnost i viši nacionalni savjetnik za sigurnost, kako je definirano u daljnjem tekstu. Daljnje savjetovanje i potporu treba zatražiti od predstavnika svih relevantnih agencija i sudionika kao što su vatrogasci, hitne i medicinske službe. Za ovu grupu treba uspostaviti redoviti mandat određujući načine komunikacije, razine odgovornosti i isporuke.
2. Nadalje, svaki stadion koji se koristi tijekom FIFA-ina događanja treba imati tim zadužen za sigurnost i zaštitu, kojeg će voditi povjerenik za sigurnost stadiona, definiran u daljnjem tekstu, i viši lokalni policijski zapovjednik odgovoran za policijske aktivnosti na i oko stadiona.

Članak 4 Odgovornost

1. Savezi su odgovorni za imenovanje profesionalno sposobnog nacionalnog povjerenika za sigurnost, sukladno definiranom u daljnjem tekstu.
2. Savezi, preko nacionalnog povjerenika za sigurnost i tima za upravljanje sigurnošću i zaštitom stadiona sukladno definiranom u daljnjem tekstu, odgovorni su za osiguravanje sigurnosti i zaštite svih gledatelja, igrača, službenih osoba, VIP/VVIP osoba i svake osobe koja se nalazi na stadionu koji je domaćin FIFA-inog događanja.
3. Ako savez, organizator događanja ili upravitelj stadiona nema pravnih ovlasti da bi organizirao potrebne sigurnosne i zaštitne mjere, mora surađivati sa odgovarajućim nacionalnim tijelima da bi se uvjerio da su pravilno provedene. Ako bilo koje odredbe FIFA-inog Pravilnika o sigurnosti i zaštiti na stadionima nisu provedene, savez se mora odmah obavjestiti, koji potom mora obavjestiti FIFA-u.

II UPRAVLJANJE AKTIVNOSTIMA SIGURNOSTI I ZAŠTITE

4. Savez mora osigurati da je tim zadužen za sigurnost i zaštitu na stadionu svjestan i da u potpunosti razumije obveze koje su mu nametnute, uključujući:
- a) Uvjet da potvrda o sigurnosti stadiona mora biti izdana od strane ovlaštenog tijela.
 - b) Uvjete za potvrdu o sigurnosti privremenih montažnih konstrukcija.
 - c) Sigurnosne i zaštitne propise za stadione nacije/konfederacije/saveza domaćina.
 - d) FIFA-in Pravilnik o sigurnosti i zaštiti na stadionima.
 - e) FIFA-ino izdanje *Nogometni stadioni-tehničke preporuke i zahtjevi*.
 - f) *Priručnik za hitne medicinske situacije u nogometu* FIFA-inog centra za zdravstvenu procjenu i istraživanje (F-MARC).
 - g) Zakonodavstvo zemlje domaćina o sigurnosti od vatre.
 - h) Zakonodavstvo zemlje domaćina o zdravlju i zaštiti na radu.
 - i) Zakonodavstvo zemlje domaćina u vezi osoba sa invaliditetom.
 - j) Zakonodavstvo i smjernice zemlje domaćina u vezi sa izvanrednim situacijama.
 - k) Uvjete osiguranja, gdje su primjenjivi.
 - l) Bilo koji drugi posebni zakon zemlje domaćina koji može utjecati na sigurnost i zaštitu.
 - m) Bilo koji propis ili smjernicu koji može utjecati na sigurnost i zaštitu.

Članak 5 Imenovanje nadležnih osoba

Sljedeće ključne stavke potrebne su da bi se osiguralo da su i u tim zadužen za sigurnost i zaštitu i u tim zadužen za sigurnost i zaštitu stadiona imenovane nadležne osobe. Detaljni uvjeti, sposobnosti i status ključnih stavki može se pronaći u dodatku A.

a) Nacionalni povjerenik za sigurnost

- i) Svaki savez član imenovat će nacionalnog povjerenika za sigurnost. Ta osoba mora imati iskustva u radu sa javnim vlastima i policijom, kao i predznanje iz pitanja organizacije događanja, nadzora gledatelja i pitanja sigurnosti i zaštite.

II UPRAVLJANJE AKTIVNOSTIMA SIGURNOSTI I ZAŠTITE

- ii) Nacionalni povjerenik za sigurnost biti će odgovoran za razvoj, koordinaciju i održanje sigurnosnog i zaštitnog koncepta na FIFA-inom događaju, uključujući na mjestima treniranja, službenim hotelima, transportnim centrima itd.
- iii) Nacionalni povjerenik za sigurnost preuzet će odgovornost za stalnim obrazovanjem i obučavanjem svih zaštitara na stadionu zaposlenih tijekom događanja. Također će provoditi sve brifinge, osmisliti program za obrazovanje i obučavanje i biti dostupan za usmjeravanje i savjetovanje svih zaštitara na stadionima.

b) Viši nacionalni savjetnik za sigurnost

Svaki savez član, u suradnji s nacionalnim vlastima, imenovat će višeg nacionalnog savjetnika za sigurnost, koji mora biti viši policijski službenik. Iako nije mjesto sa punim radnim vremenom, ova uloga služit će kao bitna poveznica između organizatora događanja i nacionalnih i lokalnih vlasti tijekom uspostavljanja FIFA-ina događanja, tijekom samog događanja pa sve do njegova završetka.

c) Povjerenik za sigurnost na stadionu

Organizator događanja, u suradnji s nacionalnim savjetnikom za sigurnost odgovoran je za imenovanje profesionalno sposobnog povjerenika za sigurnost na stadionu za svaki stadion koji će se koristiti tijekom FIFA-ina događanja. Povjerenik za sigurnost na stadionu biti će odgovoran za sva pitanja sigurnosti i zaštite na određenom stadionu.

Članak 6 Planiranje sigurnosti i zaštite na stadionima

Prilikom priprema za domaćinstvo FIFA-ina događanja tim zadužen za sigurnost i zaštitu na stadionu će:

- a) Osigurati da su napravljene smjernice za sigurnost i zaštitu gledatelja na stadionu (vidi članak 8).
- b) Osigurati da je napravljen pisan i provjeren plan evakuacije sa stadiona (vidi članak 9).
- c) Dogovoriti se s lokalnim vlastima oko plana evakuacije i plana u slučaju katastrofa.
- d) Dogovoriti se s vlastima o razini policijske i potpore ostalih agencija.
- e) Dogovoriti se o procedurama za smještaj svih gledatelja, uključujući onih sa invaliditetom, starijih, obitelji i djece i , kad je prikladno navijača gostujuće momčadi.

II UPRAVLJANJE AKTIVNOSTIMA SIGURNOSTI I ZAŠTITE

Članak 7 Procjena rizika na stadionima

1. Povjernik za sigurnost na stadionu zadužen je za izradu procjene rizika za svaku utakmicu uključujući sve popratne aktivnosti, kao što su svečanost otvaranja i zatvaranja. Lokalne ili, kada je potrebno, nacionalne vlasti i sve relevantne hitne službe, kao što su vatrogasci, službe za hitna javna stanja i hitna pomoć trebaju također pružiti svoj doprinos.
2. Procjena rizika bi se trebala sastojati od sljedećih koraka, koji moraju biti dokumentirani:
 - a) Procjenite rizik kojem mogu biti izloženi gledatelji, VIP/VVIP osobe, igrači i/ili službene osobe prisutne na stadionu.
 - b) Odredite na koga može utjecati i kako.
 - c) Procijenite rizik i odlučite koje mjere opreza treba poduzeti.
 - d) Zabilježite pronađeno i primijenite mjere za smanjenje i/ili ublažavanje rizika.
 - e) Kontinuirano procijenjujte i ponavljajte mjere i preispitajte gdje je potrebno.
3. Procjena rizika trebala bi sagledavati i sljedeće faktore:
 - a) Političke tenzije na nacionalnoj, lokalnoj ili navijačkoj razini.
 - b) Terorističke prijetnje – koje je prepoznala nacionalna ili lokalna vlast.
 - c) Povijesno neprijateljstvo između momčadi ili njihovih navijača.
 - d) Vjerovatnost dolazka navijača bez ulaznica ili očekivanog broja krivotvorenih ulaznica.
 - e) Potrebu za odvajanjem gledatelja i broj grupa koje zahtijevaju odvajanje.
 - f) Gledatelje koji imaju povijest korištenja pirotehlike ili bilo kojih drugih opasnih objekata, uključujući lasere.
 - g) Mogućnost rasističkog ili agresivnog govora, transparenata ili ponašanja.
 - h) Tlocrt i veličinu stadiona uključujući sponzorske i prodajne aktivnosti.
 - i) Očekivanu posjećenost.
 - j) Upoznatost gledatelja sa stadionom.
 - k) Očekivano ponašanje gledatelja, uključujući mogućnost ulaska na teren, nasilja ili stajanja u području za sjedenje.

II UPRAVLJANJE AKTIVNOSTIMA SIGURNOSTI I ZAŠTITE

- l) Očekivani protok kroz kontrolne točke ulaska uključujući potrebu pretraživanja.
- m) Pomoćne aktivnosti, kao što su svečanost otvaranja, zatvaranja i dodjele nagrada.
- n) Objekte za osvježenje.
- o) Vrijeme i trajanje utakmica.

Članak 8 Smjernice o sigurnosti i zaštiti gledatelja

1. Savez domaćin će napraviti opća pravila o sigurnosti i zaštiti ili priručnik sigurnosti i zaštite, uključujući protuterorističke mjere, u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima.
2. Sukladno navedenom, nacionalni savjetnik za sigurnost i povjerenik za sigurnost i zaštitu na stadionu trebaju napraviti dokument o sigurnosnoj i zaštitnoj politici gledatelja za svaki stadion za podjelu svim interesnim skupinama. U smjernicama bi trebalo biti izričito navedeno:
 - a) Stavovi organizatora događanja i zemlje domaćina o sigurnosti i zaštiti.
 - b) Tko je krajnje odgovoran za sigurnost i zaštitu na stadionu.
 - c) Na koga je odgovornost prenesena.
 - d) Zapovjedni lanac i linije izvještavanja.
 - e) Kako treba primjenjivati i dijeliti politiku sigurnosti i zaštite.
 - f) Koje su ključne interesne skupine.

Članak 9 Plan evakuacije na stadionima

1. Tim zadužen za sigurnost i zaštitu na stadionu treba, u suradnji s relevantnim stručnim agencijama i organizacijama, procijeniti rizik svakog incidenta koji se dogodi na stadionu koji može ugroziti sigurnosti i zaštitu ili poremetiti normalne aktivnosti. U suradnji sa lokalnim vlastima, razvit će se planovi evakuacije kako bi se utvrdile specifične aktivnosti i/ili mobilizacija specijalaca ili dodatnih resursa.

II UPRAVLJANJE AKTIVNOSTIMA SIGURNOSTI I ZAŠTITE

2. Kao smjernica, plan za slučaj nužde trebao bi biti napravljen kako slijedi:

a) Vatra

b) Teroristički napad

- i) prijetnja bombom ili pravi bombaški napad
- ii) sumljiv paket
- iii) pucnjava
- iv) zračni napad
- v) napad bombaša samoubojice
- vi) kemijski, biološki, radiološki ili nuklearni napad

c) Zgrade i službe

- i) šteta na zgradama
- ii) privremen ili trajan nestanak struje
- iii) kvar lifta ili pokretnih stepenica (ako je primjenjivo)
- iv) istjecanje plina ili incidenti sa opasnim materijalima

d) Kvar sigurnosne opreme

- i) ulazne rampe i sistem za brojanje gledatelja
- ii) automatski mehanizam ulaznih rampi (slobodni protok gledatelja ili prevencija ulaza)
- iii) televizija zatvorenog kruga
- iv) razglas
- v) elektronički video ekrani (veliki ekrani)
- vi) sigurnosni i zaštitni komunikacijski sistemi
- vii) upozorenje na požar, detekcija ili ostali sistemi zaštite od požara

II UPRAVLJANJE AKTIVNOSTIMA SIGURNOSTI I ZAŠTITE

- e) Upravljanje mnoštvom
 - i) zalijetanje i gnječenje
 - ii) upad na teren
 - iii) kasni dolazak ili odgođeni početak
 - iv) isključenje rada ili postepeno zatvaranje ulaznih rampi
 - v) neredi na stadionu
 - vi) krivotvorenje ulaznica i ilegalna preprodaja ulaznica
 - vii) prenatrpan stadion ili dio stadiona
- f) Hitna evakuacija (dijela ili cijelog stadiona)
- g) Izrazito nepovoljno vrijeme (kao što su munje, poplave, jaki vjetrovi, uragan)
- h) Prirodne katastrofe (kao što su potresi, erupcije vulkana)
- i) Strategija u slučaju da je utakmica raspuštena, kasni ili je odgođena

Članak 10 Planovi za hitne slučajeve na stadionu

1. Lokalne hitne službe dužne su pripremiti plan za hitne slučajeve (poznat i kao plan postupaka u slučajevima hitnosti ili plan za slučajeve velikih incidenata) za rješavanje svih većih incidenata koji se dogode na ili oko stadiona. Viši nacionalni savjetnik za sigurnost je odgovoran osigurati suglasnost sa ovim zahtjevima.
2. Mora postojati suradnja između povjerenika za sigurnost na stadionu, policije, vatrogasaca i hitne pomoći, lokalnih zdravstvenih tijela, lokalnih tijela vlasti i organizatora događanja kako bi napravili i dogovorili plan aktivnosti za sve potencijalne hitne slučajeve.
3. Iako planove evakuacije priprema tim za sigurnost i zaštitu na stadionima, a planove za hitne slučajeve lokalne hitne službe ta dva plana moraju biti u skladu.

II UPRAVLJANJE AKTIVNOSTIMA SIGURNOSTI I ZAŠTITE

Članak 11 Terorizam

1. FIFA-ini događaji izloženi su većim prijetnjama nego što su normalno prisutne u zemlji domaćinu, uključujući terorističke akte. Prilikom pripremanja planova za FIFA-ine događaje osobita pažnja mora se obratiti na ove prijetnje i mora biti osigurana puna potpora od strane stručnih lokalnih i nacionalnih autoriteta. Stručni savjeti moraju biti osigurani od strane odgovarajućih nacionalnih vlasti i, gdje je potrebno, međunarodnih agencija.
2. Tim zadužen za sigurnost i zaštitu na stadionima mora implementirati osnovne protumjere kao dio svakodnevnog održavanja. Minimalno, stadioni (uključujući područja u vanjskom perimetru) mora pretražiti obučeno osoblje prije nego se počne koristiti za događanje. Jednom kad je stadion pretražen mora biti prikladno čuvan od strane zaštitara da bi se spriječilo nedopušteni ulazak. Nadalje, sva vozila i osoblje koje ulazi na čuvani stadion mora biti pretraženo.
3. O svim pitanjima vezanim za terorizam savjet i smjernice će pružiti viši nacionalni savjetnik za sigurnost.
4. Smjernice za osnovne protumjere i pretrage stadiona sadržane su u **Dodatku B**.

Članak 12 Vođenje evidencije

1. Povjerenik za sigurnost stadiona je odgovoran za nadgledanje i zadržavanje svih podataka o sigurnosti i zaštiti za svaku utakmicu. Oni trebaju uključivati:
 - a) Detalje o svim inspekcijama prije događanja i evidencije svih nedostataka ili dodatnih zahtjeva zajedno sa planom akcije kako bi se riješilo te zahtjeve.
 - b) Detalje bilo kakvih treninga redara/zaštitara ili drugog osoblja prije događanja ili o održanim kvalifikacijama.
 - c) Brojke posjećenosti svake utakmice. Idealno bi trebale biti razdvojene na kategorije stadiona i ulaznica.
 - d) Evidenciju zdravstvenog plana.
 - e) Ako se tijekom događaja dogodi nesreća ili incident, mora se napraviti puno pisano izvješće detaljno navodeći što se dogodilo, koja je aktivnost poduzeta i tko ju je poduzeo te bilo koje popratne aktivnosti koje su bile potrebne. To bi trebalo uključivati evidenciju svake policijske aktivnosti ili trenutke kada je policija preuzela kontrolu stadiona.

II UPRAVLJANJE AKTIVNOSTIMA SIGURNOSTI I ZAŠTITE

- f) Evidenciju svih pruženih prvih pomoći ili medicinskih tretmana uz očuvanje medicinske povjeljivosti u vezi sa identitetom obrađenih.
- g) Detalje svih hitnih postupaka, vježbi evakuacije i testiranja planova za evakuaciju.
- h) Evidenciju svih značajnijih pomicanja konstrukcije unutar stadiona ili same konstrukcije stadiona.
- i) Detalje svih požara ili aktivnosti požarnih alarma.
- j) Detalje o kvaru svih hitnih ili komunikacijskih sustava.
- k) Detalje o svakom krivotvorenju ulaznica ili ilegalnim prodajama ulaznica na dan utakmice i poduzetim radnjama.
- l) Detalje o svakom uhićenju na stadionu i/ili izbacivanju gledatelja.

Prije navedena lista je samo za usmjernje i nije potpuna.

2. Svi dokumenti moraju se čuvati minimalno dvije godine nakon utakmice, ili dulje ako je tako određeno primjenjivim propisima zemlje domaćina. Takve evidencije učinit će se dostupnima FIFA-inoj inspekciji na odgovarajući zahtjev.

III. REDARI/ZAŠTITARI

Članak 13 Redari/zaštitari

1. Za svrhe ovog pravilnika redar/zaštitar se definira kao svaka osoba koja je zaposlena, unajmljena, ugovorena ili volontira na stadionu kako bi pomogla upravljanju sigurnosti i zaštiti gledatelja, VIP/VVIP osoba, igrača, službenih osoba i svake druge osobe na stadionu, isključujući one osobe odgovorne jedino za zaštitu određenih pojedinaca i članove policijskih snaga zaduženih za očuvanje reda i mira.
2. Na nekim događanjima, policijsko i vojno osoblje se može zaposliti kao redare/zaštitare kako su definirani u prijašnjem odlomku. U takvim okolnostima, ono osoblje koje je određeno da obavlja dužnosti redara/zaštitara primjenjivat će načela sadržana u ovom pravilniku kada obavlja spomenute dužnosti.
3. Redari/zaštitari moraju biti fizički spremni i aktivni i biti dovoljno zreli po karakteru i temperamentu da bi izvršavali dužnosti koje se od njih očekuju.
4. Sukladno propisima zemlje domaćina, redari/zaštitari moraju imati minimalno 18 godina.
5. Svi redari/zaštitari moraju proći formalnu obuku o svojim ulogama i odgovornostima prije početka FIFA-ina događanja. Obučavanje redara/zaštitara, osposobljavanje i potvrđivanje mora udovoljavati standardima postavljenim od strane zemlje/saveza domaćina, sukladno članku 21.

Članak 14 Plan rasporeda redara/zaštitara

1. Plan razvijanja formacije redara/zaštitara napraviti će rukovoditelj redarske službe i odobriti povjerenik za sigurnost na stadionu, uzimajući u obzir rezultate procjene rizika. Kao smjernica, trebaju se uspostaviti sljedeće kategorije redara/zaštitara:
 - a) **Nadzorno osoblje:**
Dežurni povjerenik za sigurnost, rukovoditelj(i) redarske/zaštitarske službe i nadzornici.
 - b) **Statični položaji:**
Pozicije za nadgledanje gledatelja, izlazi, ulazne rampe, područja aktivnosti, ulazna vrata, dizala/stepeništa, ograničena područja (u skladu sa FIFA-inim planom zona) i ostala strateška mjesta i područja.

III. REDARI/ZAŠTITARI

c) Mobilni položaji:

Kao smjernica, trebao bi postojati odnos jedan redar/zaštitar na 250 osoba od očekivane posjećenosti za nisko rizičnu utakmicu. Ovaj odnos treba povećati na jedan prema 100 osoba od očekivane posjećenosti gdje procjena rizika pokazuje potrebu za višom rizinom upravljanja sigurnošću i zaštitom.

d) Stručni redari/zaštitari:

Za područja koja koriste djeca, gledatelji sa invaliditetom i u područjima za osvježenje.

e) Dodatni redari/zaštitari:

Za posebne događaje, kao što su svečanosti otvaranja i dodjele nagrada.

2. Drugo osoblje koje bi trebalo biti uključeno u sveobuhvatni plan uključuje:

a) Parkirno osoblje

b) Operateri ulaznih rampi

c) Osoblje za pretraživanje (ljudi i vozila)

PAZI: Mora se primjeniti pažnja kako bi se osiguralo dovoljno ženskog osoblja za pretraživanje očekivane posjećenosti gledateljica.

Članak 15 Dogovor o odgovornostima redara/zaštitara

1. Odgovornost i ovlasti redara/zaštitara mora biti dogovorena između tima zaduženog za sigurnost i zaštitu, saveza domaćina, organizatora događanja i relevantnih autoriteta prije početka FIFA-ina događanja. Taj dogovor bi trebao uključivati sljedeće:

a) Pravo uhititi ili zadržati pojedince.

b) Pravo izbacivanja sa stadiona i postupak koji se mora primjeniti.

c) Pravo zadržanja zabranjenog i bilo kojeg drugog opasnog predmeta.

d) Postupak pratnje gledatelja do prodajnih centara za ulaznice/mjesta provjere ulaznica.

e) Procedura postupanja u slučaju prodaje ili upotrebe krivotvorenih ulaznica ili ilegale preprodaje ulaznica.

f) Procedura postupanja za aktivnosti marketinga iz zasjede.

g) Procedure postupanja u slučaju nedozvoljene trgovine ili prodaje nedozvoljenih predmeta unutar dogovorene isključene zone.

III. REDARI/ZAŠTITARI

- h) Nezakonit ulazak ili nedozvoljeni ulazak u zabranjena područja.
 - i) Komunikacijske linije.
 - j) Uvjeti za obučavanje, potvrđivanje i akreditaciju.
2. Ovlasti dane redarima/zaštitarima moraju odgovarati zakonima i propisima zemlje domaćina.

Članak 16 Dužnosti redara/zaštitara

Redarove/zaštitarove osnovne dužnosti trebale bi biti provođenje sigurnosnih i zaštitnih smjernica na stadionu i propisa stadiona. Ove dužnosti trebale bi uključivati:

- a) Razumjevanje njihove uloge i odgovornosti za sigurnost svih gledatelja, službenih osoba, igrača, VIP/VVIP osoba, ostalih redara/zaštitara, osoblja stadiona, vlastitu sigurnosti i svake druge osobe prisutne na stadionu.
- b) Pomoć u sigurnom radu stadiona, usprkos gledanju utakmice ili svakoj drugoj aktivnosti koja se događa.
- c) Provođenje sigurnosnih i zaštitnih provjera kako je naložio tim zadužen za sigurnost i zaštitu na stadionu.
- d) Kontroliranje pristupa stadionu i usmjeravanje gledatelja koji ulaze, odlaze ili hodaju stadionom kako bi se osigurao ujednačen protok do i sa mjesta smještaja gledatelja.
- e) Sprečavanje nedopuštenog ulaza do zabranjenih područja svakoj osobi koja nema pravu akreditaciju ili dopuštenje i naročito pravo stjecanja pristupa zonama 1 i 2 kako su definirane u daljnjem tekstu.
- f) Osiguravanje da su gledatelji smješteni u skladu sa ulaznicama (npr. da sjede na mjestu navedenom na ulaznici koji posjeduju).
- g) Osiguravanje da sve točke ulaza i izlaza, uključujući evakuacijski izlaze i rute ostanu nezakrčene cijelo vrijeme.
- h) Osim u slučaju drugačije navedenog, osiguravanje da je sprječeno unošenje svih zabranjenih predmeta ili da su oduzeti ukoliko su pronađeni unutar stadiona.
- i) Zaštita igrača i službenih osoba prilikom ulaska, izlaska ili dok su na terenu.
- j) Prepoznavanje i izvještavanje stanja gledatelja da bi se osigurao siguran raspored gledatelja i sprječilo gomilanje.
- k) U slučaju potrebe pomaganje hitnim službama.

III. REDARI/ZAŠTITARI

- l) Pružanje osnovne hitne pomoći u slučaju potrebe.
- m) Odgovaranje na incidente i hitnosti, pokretanje alarma i istovremeno poduzimanje potrebnih koraka u skladu sa planom za izvanredne i hitne situacije (evakuacijskim planom).
- n) Poduzimanje specifičnih dužnosti u slučajevima nužde sukladno operativnom centru mjesta događanja (VOC).
- o) Sukladno zahtjevima lokalnih/nacionalnih vlasti i unutar zakona zemlje domaćina, odbijanje pristupa ili udaljavanje svake osobe koja ne može dokazati svoje pravo prisutnosti na stadionu, čini prekršaj po pravilima ponašanja na stadionu, predstavlja opasnost zbog konzumiranja alkohola ili droga, ima zabranu pristupa ili odbija dati pristanak na pretragu.

Lista je samo smjernica i nije dovoljna za formalnu obuku.

Članak 17 Pravilnik ponašanja redara/zaštitara

Za vrijeme događanja redari/zaštitari su često jedini dodir sa javnosti. Stoga je nužno da se donese formalni pravilnik ponašanja za sve redare/zaštitare za sva događanja. Pravilnik ponašanja bi trebao uključivati sljedeće:

- a) Redari/zaštitari trebaju biti pristojni, uljudni i korisni za sve gledatelje cijelo vrijeme, neovisno o njihovim opredjeljenjima.
- b) Redari/zaštitari trebaju biti pristojno odjeveni cijelo vrijeme. Njihova pojava mora biti čista i uredna.
- c) Redari/zaštitari nisu zaposleni, unajmljeni ili ugovoreni da gledaju događaj. Trebaju biti cijelo vrijeme usredotočeni na svoje dužnosti i odgovornosti.
- d) Redari/zaštitari nikad ne bi trebali:
 - i) Nositi odjeću koja može izgledati pristrano ili uvredljivo.
 - ii) Slaviti ili pokazivati pretjeranu reakciju na događanje.
 - iii) Pokazivati privrženost jednoj momčadi nad drugom.
 - iv) Jest, piti ili pušiti u javnosti.
 - v) Konzumirati alkohol prije ili za vrijeme događanja.
 - vi) Upotrebljavati nepristojan, uvredljiv ili zastrašujuć govor ili geste.

III. REDARI/ZAŠTITARI

Članak 18 Identifikacija redara/zaštitara

1. Redari/zaštitari bi trebali nositi uniforme koje su lako prepoznatljive u svim uvjetima. Minimalno, trebali bi biti opskrbljeni sa odgovarajućim jako vidljivim jaknama ili navlakama sa natpisom „REDAR/ZAŠTITAR“ koji je vidljiv iz daljine ili u gužvi.
2. Redari/zaštitari neće nositi sponzorske ili brendirane uniforme, sukladno FIFA-inim smjernicama za marketing.
3. Treba obratiti pažnju da se navlake koje nose redari/zaštitari oko terena ne mogu zabunom zamijeniti sa FIFA-inim navlakama za treniranje koje nose igrači, skupljači lopti, službene i druge osobe. Konačni dogovor o boji koja će se koristiti postići će se na koordinativnom sastanku, kojem moraju prisustvovati povjerenici za sigurnost na stadionu.
4. Svi redari/zaštitari trebaju biti pravilno akreditirani i to treba biti vidljivo cijelo vrijeme dok su na dužnosti.

Članak 19 Redari/zaštitari oko terena

Da bi zaštitili igrače i službene osobe i održali javni red, možda će biti potrebno rasporediti redare/zaštitare i/ili policiju oko perimetra terena. Kada se to čini, sljedeće smjernice se moraju uzeti u obzir:

1. Postoji mogućnost da svaki redar/zaštitar ili policajac raspoređen oko terena za igru bude snimljen za televiziju i stoga njihovo ponašanje i pojava moraju stalno biti na najvišem nivou.
2. Ne smiju nositi ili upotrebljavati nikakvo oružje ili „suzavac“.
3. Tijekom utakmice, svi redari/zaštitari i/ili policija moraju biti minimalno primjetni. Ovo bi trebalo uključivati:
 - i) Stajati između privremene reklamne ograde i tribina.
 - ii) Gdje je praktično, sjediti na stolicama kako se ne bi isticali na televiziji ili ometali pogled gledateljima osim ako je potrebno zbog prethodnih naraslih tenzija koje su u direktnoj vezi sa ponašanjem mnoštva i predstalljaju prijetnju.
 - iii) Ne nošenje agresivnih predmeta (kaciga, maske za lice, štitovi itd.) ako nije potrebno zbog prethodnih naraslih tenzija koje su u direktnoj vezi sa ponašanjem mnoštva i predstalljaju prijetnju.
4. Broj redara/zaštitara oko terena i/ili policije mora se zadržati na minimumu i temeljiti na procjeni rizika utakmice, uzimajući u obzir očekivano ponašanje mnoštva i mogućnost upada na teren.

III. REDARI/ZAŠTITARI

Članak 20 Komunikacija sa redarima/zaštitarima

1. Rad redara/zaštitara mora se koordinirati iz VOC-a, koji mora stalno održavati učinkovite i jasne načine komunikacije sa redarima/zaštitarima.
2. Radio-uređaj su najučinkovitiji način komuniciranja. Trebale bi se omogućiti slušalice da se osigura da redari/zaštitari mogu čuti komunikaciju usprkos buci na stadionu. Pažnja se također mora obratiti da se osigura da nema „mrtvih točki“ za radio-uređaj na stadionu.
3. Za slučaj da primarni način komuniciranja zakaže, trebaju se osigurati rezervni i alternativni načini komuniciranja, kao što su interkomi, fiksne linije i/ili „kuriri“.
4. Standardni komercijalni mobiteli ne bi se trebali smatrati primarnim ili pomoćnim načinom komuniciranja, jer se mreža često preoptereći tijekom incidenta i stoga se na nju ne može osloniti kao sredstvo komuniciranja za sigurnost i zaštitu.

Članak 21 Obučavanje redara/zaštitara

1. Odgovornost je organizatora događanja da osigura da su svi redari/zaštitari primjereno obučeni i sposobni obavljati svoje normalne dužnosti i svoju ulogu sukladno planu izvanrednih i hitnih situacija.
2. Obuku mora provoditi profesionalno sposobna osoba ili organizacija(e), koje moraju također procijeniti sposobnost redara/zaštitara u obavljanju njihovih dužnosti. Tečajevi bi trebali uključivati iduće predmete:
 - a) Uloge i odgovornosti redara/zaštitara.
 - b) Pravilnik ponašanja redara/zaštitara.
 - c) Pravilnik ponašanja na stadionima i zabranjeni predmeti.
 - d) Prava i ovlasti redara/zaštitara.
 - e) Tehnike pretraživanja (sukladno zakonima i propisima zemlje domaćina).
 - f) Identifikacija ulaznica i akreditacija i provjere protiv krivotvorina (posebno za FIFA-in događaj).
 - g) Uhićenje i/ili zadržavanje (sukladno zakonima i propisima zemlje domaćina).
 - h) Procedure izbacivanja sa stadiona.
 - i) Prva pomoć.

III. REDARI/ZAŠTITARI

- j) Osnovno vatrogastvo i odgovor na požar.
 - k) Zone stadiona (posebno za FIFA-ina događanja).
 - l) Upravljanje i dinamika mnoštva.
 - m) Korištenje CCTV-a (samo CCTV operateri i nadzornici).
 - n) Komunikacije.
 - o) Plan evakuacije i uloga redara/zaštitara u slučaju nužde.
3. Nadglednici bi trebali proći dodatnu obuku za razvijanje svojih vještina i sposobnosti, posebno za slučaj reagiranja na neplanirane događaje.
4. Svaka obuka redara/zaštitara mora biti u skladu sa formalnim zahtjevima zemlje domaćina.

IV. MAKSYMALAN SIGURNOSNI KAPACITET STADIONA

Članak 22 Osnovna načela

1. Ispravna procjena maksimalnog sigurnosnog kapaciteta stadiona je nužna za uspostavljanje sigurnosti okoline. Prenapučen stadion rezultira ozbiljnim ozljedama i fatalnostima, koje FIFA smatra neprihvatljivim.
2. Sukladno odredbama članka 34, prilikom procjene maksimalnog sigurnosnog kapaciteta stadiona, svaki sektor stadiona mora se promatrati zasebno.

Članak 23 Izračun maksimalnog sigurnosnog kapaciteta stadiona

Prilikom izračuna maksimalnog sigurnosnog kapaciteta stadiona sa samo sjedećim mjestima, sljedeći izračuni se moraju uzeti u obzir:

1. Kapacitet stadiona (A)

Ovo je broj ljudi koji mogu biti sigurno smješteni na stadion i određen je stvarnim brojem sjedalica bez onih koje se ne mogu koristiti jer:

- a) Imaju zakrčen pogled ljudima ili stvarima, kao što su pozicija kamere, plakati ili ograde.
- b) Oštećene su ili nedostaju.
- c) Neupotrebljive su, naprimjer zato jer ih upotrebljava zaštitarsko osoblje ili čine dio plana odvajanja.
- d) Ne udovoljavaju zahtjevima postavljenim FIFA-inim izdanjem *Nogometni stadioni - Tehničke preporuke i uvjeti o dubini sjedećih redova, širini sjedala i/ili prolaza*.

2. Ulazni kapacitet (B)

Ulazni kapacitet je broj ljudi koji mogu proći kroz ulazne rampe i/ili ostale kontrolne točke ulaza u periodu od jednog sata. Glavni čimbenici koji utječu na brzinu ulaza su:

- a) Broj i raširenost ulaznih rampi i/ili ulaznih točki.
- b) Primjerenost uputa i komunikacije i upoznatosti gledatelja sa rasporedom stadiona.
- c) Raspodjela ulaznih kategorija, uključujući posebne zahtjeve kao što su ulaz za invalide.

IV. MAKSMALAN SIGURNOSNI KAPACITET STADIONA

- d) Dizajn, vrsta i stanje ulaznih rampi/ulaznih točki.
- e) Razina (inenzitet) potrebnog pretraživanja.

3. Izlazni kapaciteti (C)

Ovo je broj ljudi koji mogu sigurno izaći sa tribina pod normalnim okolnostima, u normalnom vremenskom okviru, ne prelazeći deset minuta. Sljedeći čimbenici će utjecati na izlazni kapacitet:

- a) Broj, veličina i raspored izlaznih vrata.
- b) Primjerenost uputa i komunikacije i upoznatosti gledatelja sa rasporedom stadiona.
- c) Širina i raspored stubišta, dizala ili mostića.
- d) Kontrolne točke.
- e) Prepreke.

4. Kapacitet evakuacijskih izlaza (D)

- a) Ovo je određeno vremenom potrebnim za evakuaciju, koja se djelomično temelji na razini rizika i dostupnim evakuacijskim rutama na mjesta sigurnosti i/ili mjesta umjerene sigurnosti. Čimbenici kao što su vrsta gradnje i upotrebljenog materijala imat će utjecaja na ovaj izračun jer će vatra bit jedan od najvećih rizika koje treba uzeti u obzir. Ako je, naprimjer, rizik od požara visok zbog konstrukcije stadiona, vrijeme evakuacije treba biti smanjeno.
- b) Kapacitet evakuacijskih izlaza je broj ljudi koji mogu sigurno savladati evakuacijske izlazne rute i doći do mjesta sigurnosti ili umjerene sigurnosti unutar hitnog evakuacijskog vremena.
- c) Pazi: Teren za igru se može smatrati samo mjesto razumne sigurnosti, i kao takvo, ako jedna ili više evakuacijskih izlaznih ruta uključuje pristup na teren za igru, daljnja pažnja mora se obratiti na postepeno premještanje gledatelja sa terena za igru na mjesto sigurnosti.

5. Završni maksimalni sigurnosni kapacitet

Po određivanju svi gornjih brojki, završni maksimalni sigurnosni kapacitet sektora stadiona odredit će se prema tome koja je od prijašnjih brojki A, B, C ili D najmanja. Kada su svi sektori stadiona razmotreni, uključujući lože, „hospitality“ salone i područja za VIP/VVIP osobe, ukupni maksimalni sigurnosni kapacitet stadiona može biti određen.

IV. MAKSIMALAN SIGURNOSNI KAPACITET STADIONA

Članak 24 Potvrda o sigurnosti

1. Relevantna lokalna i nacionalna tijela (ovisno o zakonodavstvu zemlje domaćina) su odgovorna za uspostavljanje maksimalnog sigurnosnog kapaciteta stadiona koji će se koristiti na FIFA-inom događanju. Razmatrajući prije navedene faktore, izdat će službenu potvrdu o sigurnosti koja izričito navodi maksimalni sigurnosni kapacitet stadiona, detaljno navodeći pojedine sektore i kategorije te da je stadion konstrukcijski prikladan za upotrebu.
2. Kada je maksimalan sigurnosni kapacitet sektora stadiona određen, pod nikakvim okolnostima se ne smije primiti veći broj ljudi bez prethodnog pisanog odobrenja relevantnih tijela vlasti koji su izdali potvrdu o sigurnosti.
3. Sukladno relevantnim FIFA-inim propisima o natjecanjima, potvrda o sigurnosti ne smije biti starija od dvije godine. Dodatno, mora biti pregledana i ponovno izdana u sljedećim okolnostima:
 - a) Kada su napravljene bilo kakve strukturalne promjene na stadionu.
 - b) Kada su napravljene bilo kakve promjene u kapacitetu stadiona.
 - c) Kada su bilo kakve privremene strukture izgrađene ili unutar stadiona ili unutar vanjskog perimetra.
 - d) Ako je došlo do incidenta na stadionu koji je rezultirao ozbiljnim ozljedama ili smrću bilo kojeg gledatelja.

V. STRUKTURALNE I TEHNIČKE MJERE

Članak 25 Kontrola pristupa

1. Na dan utakmice, samo osobama koje posjeduju valjanu dozvolu biti će odobren ulazak na stadion. Valjana dozvola uključuje:
 - a) Ulaznice.
 - b) Akreditacije i, kada se koriste, dodatne akreditacijske uređaje (SAD).
 - c) Ostale dozvole definirane u daljnjem tekstu.
2. Tijekom FIFA-inih događanja, službena akreditacija će se uspostaviti i postati valjana prije početka događanja sukladno odgovarajućim FIFA-inim pravilima natjecanja. Kada je akreditacija uspostavljena, pristup stadionu biti će dozvoljen samo onim osobama koje imaju valjanu akreditaciju ili dozvolu (osim na dan utakmice kada se koriste ulaznice).
3. Ako osoba ne može pokazati valjanu dozvolu, odbit će joj se ulaz ili će biti udaljena sa stadiona.
4. Odgovornost je svih redara/zaštitara, osoblja za upravljanje sigurnošću i zaštitom stadiona i policijskog osoblja da osiguraju da je samo onim osobama sa odobrenjem, uključujući članove javnosti, službene osobe i osoblje dopušten ulazak na stadion.
5. Gdje su uspostavljene zone ograničenog pristupa (naprimjer područja za igrače, teren za igru, medije, „hospitality“, itd.), moraju se postaviti redari/zaštitari ili ostalo odgovarajuće zaštitno osoblje da bi provodili i kontrolirali pristup u skladu sa uspostavljenom akreditacijom i planom zona stadiona.

Članak 26 Ulaznice za utakmicu

1. Ulaznice za utakmicu trebaju sadržavati sljedeće informacije:
 - a) Datum, vrijeme i mjesto utakmice.
 - b) Gdje je prikladno, broj utakmice.
 - c) Ako je moguće, detalje o ekipama koje igraju.
 - d) Sektor, blok, red i broj sjedala za koji ulaznica vrijedi.
 - e) Ulazne točke na stadion (ako je primjenjivo).
 - f) Tlocrt stadiona na poledini.
 - g) Ako je moguće, ime posjednika ulaznice/kupca.

V. STRUKTURALNE I TEHNIČKE MJERE

2. Prodaja ulaznica treba biti podložna strogoj kontroli. Ako je potrebno odvajanje, prodaja ulaznica biti će organizirana tako da su navijači suprotnih momčadi smješteni na potpuno odvojenim područjima stadiona.
3. FIFA-in odbor za organiziranje dotičnog događanja donijet će odluke o broju ulaznica koje će biti dodijeljene gostujućem savezu i savezu domaćinu.
4. Gdje je primjenjivo, svaki savez će poduzeti sve potrebne mjere kako bi osigurao da su njima dodijeljene ulaznice dostupne samo njihovim navijačima. Također će osigurati da su tijekom procesa prodaje zabilježeni specifični detalji, kao što su ime i adresa i kontakt detalji osoba kojima su izdane ulaznice.
5. Ulaznice će biti zaštićene od krivotvorenja uvođenjem po potrebi zaštitnih sadržaja. Ako postoji i najmanja sumnja da su krivotvorene ulaznice u opticaju, policija mora biti odmah obaviještena.
6. Na dan utakmice, ulaznice se možda neće prodavati na stadionu. Ako se ulaznice prodaju na dan utakmice mora biti izabrano mjesto dalje od stadiona kao i izvan uspostavljanog vanjskog perimetra, kako ne bi uzrokovalo prenatrpanost i gužvu na ulaznim točkama stadiona i prilaznim rutama. Nadalje, prethodno odobrenje za prodajna mjesta ulaznica na dan utakmice mora biti dobiveno od FIFA-e, policije, tima zaduženog za sigurnost i zaštitu na stadionu i relevantnih javnih vlasti.
7. Broj ulaznica za prodaju ne može prelaziti objavljen i odobren maksimalni sigurnosni kapacitet stadiona.
8. Mora biti uspostavljen sustav koji bilježi broj gledatelja koji su ušli na stadion kroz svaku ulaznu rampu/ulaznu točku i brzina protoka i broj unutar stadiona redovito ažuriran u VOC-u. Svaki sustav za brojanje ulaska trebao bi uzeti u obzir i broj ljudi koji imaju VIP/VVIP status i/ili smještaj u „hospitality“ objektima unutar stadiona.
9. Cijena ulaznice za navijače gostujuće momčadi neće prekoračiti cijenu ulaznica navijača domaće momčadi u sličnoj kategoriji ulaznica.

Članak 27 Akreditacija

1. Posjednicima akreditacije je odobren pristup određenim stadionima i lokacijama unutar stadiona, uključujući ograničena područja. Akreditaciju će izdati FIFA ili LOC individualnim osobama sa posebnim funkcijama na FIFA-inom događanju.
2. Akreditacije će biti, koliko je god moguće, zaštićene od krivotvorenja i pružati zaštitu od višestruke upotrebe.

V. STRUKTURALNE I TEHNIČKE MJERE

3. Akreditacija nije prenosiva.
4. Dozvole će ograničavati pristup posebnim, jasno označenim područjima i posebnim stadionima.
5. Broj propusnica „za sva područja“ trebao bi se zadržati na apsolutnom minimumu i prava pristupa trebaju biti temeljena na radnim zahtjevima.
6. Akreditacija ne dopušta imatelju da prisustvuje utakmici kao gledatelj ili da zauzima bilo koje sjedalo na stadionu koje bi inače bilo vezano uz ulaznicu.
7. Pozadinsku/kaznenu provjeru će provoditi javne vlasti zemlje domaćina kao dio akreditacijskog procesa.
8. Javne vlasti zemlje domaćina mogu odbiti izdati akreditaciju iz razloga sigurnosti bez obavještanja organizatora događanja ili FIFA-e.
9. Moraju se odrediti uvjeti za povlačenje (na trajnoj ili privremenoj osnovi) akreditacije bilo koje osobe ako se njen imatelj ponaša na način koji može ugroziti sigurnost i zaštitu drugih osoba, ako je počinio kazneno djelo ili je osumnjičen za njegovo počinjenje, ako njegovo ponašanje ugrožava glatki protek događanja ili je prekršio pravilnik ponašanja na stadionu.

Članak 28 Ulaz za policiju i druge agencije

1. Sukladno dogovorenom sigurnosnom konceptu i odobrenom planu akreditacije, identifikacijske kartice koje imaju pripadnici policije i drugih službenih agencija (uključujući vatrogasce i zdravstvene službe) koje im omogućuju da provode radne zadatke na stadionu će se također smatrati valjanim dozvolama sukladno člancima 25 i 27, ukoliko su spomenuti pripadnici u uniformi i lako prepoznatljivi.
2. Policijskim službenicima i pripadnicima ostalih zaštitnih ustanova koji nose običnu odjeću moraju se izdati prikladne akreditacije za zadatke koje obavljaju.
3. Članovi policije i ostalih hitnih službi ne smiju zauzimati sjedala na stadionu koja bi obično bila vezana uz ulaznicu.

V. STRUKTURALNE I TEHNIČKE MJERE

Članak 29 Sigurnosne provjere

1. Sigurnosne provjere će se provoditi na osobama i vozilima na ulaznim točkama vanjskog i unutarnjeg perimetra, kao i na ulaznim točkama koje nisu otvorene za opću javnost. Ovim sigurnosnim provjerama će se provjeravati sljedeće:
 - a) Posjeduje li osoba valjanu ulaznicu, akreditaciju ili ostali oblik valjane odzvole za dobivanje pristupa stadionu.
 - b) Ne posjeduje li osoba nikakvo oružje ili ostale zabranjene predmete kao što je utvrđeno u pravilniku o ponašanju na stadionu (vidi Dodatak C) koji se ne mogu unijeti na stadion, osim ako je potrebno za akreditirano osoblje i organe vlasti kako bi mogli obavljati svoje službene dužnosti.
 - c) Ne posjeduje li osoba kakve druge opasne objekte koji ne mogu, iz pravnih razloga, biti uneseni na stadion, uključujući agresivne ili rasističke transparente i lasere.
 - d) Ne posjeduje li osoba kakvo alkoholno piće ili opijajuće substance ili droge sukladno regulaciji uprave stadiona.
 - e) Nije li osoba pod utjecajem alkohola, opijajućih substanci ili droga.
 - f) Da osoba ima pravo pristupa svakom ograničenom području ili kontroliranoj zoni.
 - g) Pridržava li se osoba uvjeta u vezi ulaznica, pravila prodaje i pravilnika ponašanja na stadionu.
2. Osoba može na kontrolnim točkama biti podvrgnuta potpunoj tjelesnoj pretrazi i/ili pretrazi onog što nosi sa sobom.
3. Sva vozila koja ulaze u vanjski perimetar stadiona moraju proći sigurnosno snimanje i pretragu. Preporuča se da se ovo obavlja na udaljenom objektu za pretraživanje koje je smješteno na prigodnoj udaljenosti od stadiona. Lokacija i pozicija svakog udaljenog objekta za pretraživanje odredit će se na temelju procjene rizika koju provode policija/odgovarajući organi vlasti.
4. Identitet osobe koja ulazi na stadion sa akreditacijom provjeravat će se na temelju fotografije na njenoj iskaznici. Privilegije stadiona i zona će se također provjeravati. Akreditacija nije dokaz identiteta i akreditirana osoba može biti upitana da osigura prihvatljiv dodatni dokaz identiteta prije nego joj se odobri pristup.
5. Iako redari/zaštitari ne mogu provoditi prisilne pretrage na točkama ulaska u stadion, svakoj osobi koja odbije pretragu zabranit će se ulazak na stadion.

V. STRUKTURALNE I TEHNIČKE MJERE

6. Ukoliko su tijekom pretrage pronađeni zabranjeni ili ostali opasni predmeti, predat će se policiji ili biti pohranjeni u prikladnom objektu do vremena kada se njima može pravilno disponirati.
7. Ukoliko se osoba odrekne svog prava vlasništva i posjeda objekta kojeg je zabranjen unos na stadion i nije podložna da ju se privede jer nije počinila nikakav prekršaj, zaplijenjen predmet će biti zadržan na sigurnom mjestu dok ne dođe vrijeme dok se njime može pravilno disponirati.
8. Ukoliko je tijekom sigurnosnih provjera ustanovljeno da je osoba pod utjecajem alkohola ili bilo koje druge opijajuće substance ili droga, zabranit će joj se pristup stadionu.

Članak 30 Zone stadiona

1. Za FIFA-ina događanja, svim stadionima će biti dodjeljene posebne zone, koje će biti osigurane odgovarajućim mjerama kontrole pristupa kroz upotrebu akreditacije. Ovo je iz razloga da se osigura da su ograničena poručja zaštićena i da će se pristup odobriti samo osobama sa valjanim dozvolama. Redari/zaštitari i/ili policija i ostalo odgovarajuće zaštitno osoblje biti će potrebni za kontrolu pristupa posebnim zonama ili područjima kako bi sprječili nedozvoljen pristup.
2. Bitno je da povjerenik sigurnosti na stadionu pridonese, i ako je moguće preuzme vodstvo, u razvoju plana zoniranja stadiona. Osnovne smjernice o zonama i područjima stadiona na FIFA-inim događanjima sadržane su u Dodatku D.

Članak 31 Perimetar stadiona, ulazne rampe i kontrolne točke

1. Zid ili ograda treba ograditi područje koje okružuje stadion. Zid ili ograda treba biti visine od najmanje 2.5 metara i ne smije omogućavati penjanje, probijanje, rušenje ili uklanjanje. Njena svrha treba biti da zadrži i odloži sve neovlaštene uljeze. Vanjske ograde trebaju biti zaštićene CCTV-om ili sigurnosnim položajima ili kombinacijom obojeg.
2. Ulazi i izlazi samog stadiona i područje koje okružuje stadion tijekom utakmice trebaju biti stalno popunjeni osobljem i dizajnirani na način da olakšavaju protok osoba i vozila unutar i izvan stadiona, uzimajući u obzir posebne uvjete sadržane u daljnjem tekstu za VIP/VVIP osobe, igrače, službene osobe i zahtjeve za hitne službe.
3. Sva ulazna vrata moraju biti takva da se mogu brzo otvoriti ili zatvoriti bez da se uzrokuje bilo kakva opasnost. Vrata trebaju biti otporna na pritisak od velikog mnoštva ljudi. Kada su otvorena, vrata moraju biti potpuno zaštićena. Vrata također moraju imati brave otporne na vatru.

V. STRUKTURALNE I TEHNIČKE MJERE

4. Sve ulazne rampe i ulazne točke moraju biti u mogućnosti točno provjeriti valjanost ulaznica i/ili akreditacija i izbrojati broj gledatelja koji ulaze na stadion.
5. Ulazne rampe i kontrolne točke moraju biti ugrađene u unutarnji perimetar. Moraju moći podnijeti izuzetan pritisak i biti otporne na vatru.
6. Ulazna mjesta moraju biti opremljena s uređajima za pretraživanje osoba i za sigurno privremeno pohranjivanje zabranjenih predmeta.
7. Perimetri stadiona moraju biti osigurani za cijelo vrijeme trajanja FIFA-ina događanja, uključujući na dane kada nisu utakmice.

Članak 32 Teren za igru

1. Iako je uklanjanje svih parametarskih ograda i ekrana sa nogometnih stadiona poželjno i FIFA je protiv nepremostivih ograda i ekrana, poznato je da postoje mjesta gdje lokalne vlasti inzistiraju na takvim preprekama.
2. Teren za igru mora biti zaštićen od upada neovlaštenih osoba. Gdje neovlašteni pristup ne mogu kontrolirati redari/zaštitari i/ili policijski službenici, uprava stadiona može podići ogradu, prikladan jarak koji sprečava upad, ili kombinaciju obojega. Bodljikava ili oštra žica neće se koristiti. Gdje se koristi fizička prepreka ili ograda, mora se paziti na liniju vidljivosti gledatelja. Odluku treba li koristiti fizičku prepreku i ako da, koju vrstu prepreke, treba razmotriti u formalnoj procjeni rizika i upotreba takvih prepreka ne smije predstavljati rizik ili opasnost za gledatelje ili igrače.
3. Ako ograda okružuje teren za igru, moraju postojati točke/vrata za hitni pristup terenu. Ako su područja sa gledatelje odvojena od terena za igru jarkom, točke prijelaza (mostići) moraju biti osigurani na nužnim izlazima. Iznimke od prije navedenog su dozvoljene samo ako su lokalne vlasti osigurale prethodno odobrenje u potvrdi o sigurnosti, pod uvjetom da su osigurani prikladne alternativne izlazne rute za gledatelje koje uzimaju u obzir sve izvanredne situacije. Na svim pristupnim točkama na teren za igru moraju biti postavljeni redari/zaštitari i/ili policijski službenici.
4. Svi nužni izlazi moraju se moći brzo i lako otvoriti prema terenu za igru. Trebaju biti postavljeni izravno u ravnini sa stubištem u pripadajućem dijelu gledališta. Rute za nužni izlaz na teren za igru ne smiju biti zakrčene reklamama ili drugim objektima. Plakati moraju biti dizajnirani na način da se izbjegne stvaranje prepreke.
5. Evakuacijski izlazi imat će jedna vrata koja će biti barem dva metra široka. Trebaju biti drugačije boje od okoline i lako prepoznatljiva. Kada su gledatelji na stadionu, svi evakuacijski izlazi trebaju biti popunjeni osobljem cijelo vrijeme i ne smiju biti zaključani.

V. STRUKTURALNE I TEHNIČKE MJERE

6. Ako postoji mehanizam za otvaranje vrata na daljinsko upravljanje, svaka vrata moraju imati i ručno premostiv sustav kako bi se mogla otvoriti ručno u slučaju nužde.
7. Prilikom ulaska i napuštanja terena za igru, uključujući tijekom utakmice, igrači i službene osobe moraju biti zaštićeni od gledatelja.

Članak 33 Posebne sigurnosne odredbe za momčadi, službene osobe i VIP/VVIP osobe

1. Pristupne ceste i ulazi/izlazi za momčadi, službene osobe i VIP/VVIP osobe trebaju biti odvojeni od onih za gledatelje.
2. Mjesta ostavljanja i kupljena momčadi, službenih osoba i VIP/VVIP osoba kao i mjesta parkiranja za njihova vozila moraju biti zaštićena cijelo vrijeme i pristup mora biti zabranjen javnosti i neovlaštenim osobama.
3. Organizatori utakmice moraju cijelo vrijeme, u suradnji s lokalnim i nacionalnim policijskim vlastima, jamčiti sigurnost i zaštitu momčadi sudionika i njihovih službenih osoba, VIP/VVIP osoba kao i FIFA-inih službenih osoba.

Članak 34 Područja za gledatelje

1. Općenito

- a) Smjernice o tehničkim uvjetima smještaja gledatelja može se pronaći u FIFA-inom izdanju *Nogometni stadioni – Tehničke preporuke i uvjeti*.
- b) Tri glavna FIFA-ina turnira (FIFA Svjetsko prvenstvo (uključujući kvalifikacijske utakmice), FIFA Kup konfederacija i FIFA Svjetski klupski kup) mogu se igrati samo na stadionima sa svim sjedećim mjestima. Sukladno primjenjivim FIFA-inim pravilima natjecanja, na ostalim FIFA-inim događanjima može se odobriti korištenje stajaćih mjesta ili dozvoliti korištenje sjedećeg smještaja koji ne udovoljava zahtjevima određenim u FIFA-inom izdanju *Nogometni stadioni – Tehničke preporuke i uvjeti*, pod uvjetom da je prethodno zatraženo i dobiveno odobrenje relevantnih lokalnih vlasti i FIFA-e, nakon čega je uslijedila detaljna inspekcija.
- c) Područja za gledatelje trebaju biti podijeljena na sektore koje gledatelji i osoblje stadiona mogu lako prepoznati.
- d) Treba postojati prikladno jednostavno označavanje kako bi se olakšalo gledateljima i osoblju stadiona kretanje po stadionu i pronalazak objekata i sjedećih područja.

V. STRUKTURALNE I TEHNIČKE MJERE

- e) Trebao bi postojati jednostavan pristup sanitarnim objektima i objektima za osvježenje u svim sektorima stadiona.

2. Gledalište za osobe sa invaliditetom

Stadioni će osigurati dostupno gledalište za gledatelje sa invaliditetom. Takva područja moraju imati odgovarajući pristup i evakuacijske rute, uzimajući u obzir specifične potrebe odnosnih gledatelja.

3. Standardi gledališta

Odredbe o odgovarajućim standardima gledališta su važne za osiguranje da je sjedeći smještaj i siguran i da služi namjeravanoj svrsi. Gledatelji bi trebali imati čisti, neograničeni pogled na cijeli teren. Sva sjedala sa ograničenim pogledom moraju biti označena i povjerenik za sigurnost na stadionu, u suradnji sa FIFA-om, morat će procijeniti treba li ili ne sjedalo u pitanju uključiti u kapacitet stadiona. Uzroci ograničenog pogleda mogu uključivati:

- a) Neprimjerene linije gledanja.
- b) Držače krova ili krovne konstrukcije.
- c) Poprečne zidove, ekrane ili gornje više redove tribina.
- d) Mostiće koji služe kao prepreke.
- e) Ograde ili prepreke za odvajanje (privremene ili stalne).
- f) Konstrukcije kao što su reflektori, semafori ili platforme za kamere.
- g) Reklamni plakati.
- h) Medijsko osoblje (kao što su fotografi ili kamermani), redari/zaštitari i svako drugo osoblje.
- i) Klupe za zamjene/momčadi i službene osobe utakmice.

Članak 35 Privremene montažne konstrukcije

1. Privremene montažne konstrukcije, kao što su privremene tribine i platforme za dodjelu nagrada, treba što je više moguće izbjegavati. Upotrebu privremenih tribina treba uzeti u obzir samo ako nisu dostupne nikakve druge opcije i ako su lokalne vlasti prethodno pregledale dotičnu konstrukciju i posljedično izdale potvrdu o sigurnosti odobravajući njenu upotrebu, na temelju koje FIFA može provoditi vlastite inspekcije.
2. Sve privremene montažne konstrukcije moraju se izdati sa potvrdom o sigurnosti i treba napraviti potpunu procjenu rizika njihove upotrebe.

V. STRUKTURALNE I TEHNIČKE MJERE

3. Privremene konstrukcije trebaju biti izrađene u čvrstom, stabilnom, trodimenzionalnom obliku i dizajnirane da podnose maksimalan teret u određenom vremenu i upotrebi sa primjerenom dozom sigurnosti. Sljedeće bitne stavke treba također razmotriti:
- a) Privremene montažne konstrukcije su izložene velikom riziku od slučajnog oštećenja, neovlaštenog uklanjanja i mijenjanja te općenito zloupotrebe. Redari/zaštitari trebaju promatrati kretanje i ponašanje gledatelja oko konstrukcije da bi osigurali da nitko nema mogućnost penjati se ili zalaziti ispod bilo kojeg njenog dijela ili se ponašati na način koji uzrokuje štetu ili utječe na stabilnost konstrukcije.
 - b) Čvrstoća privremenih konstrukcija treba biti takva da utjecaji slučajnog oštećenja ne dovedu do nesrazmjera i stoga ne uzrokuju postupno rušenje.
 - c) Nakon procjene cjelokupne stabilnosti konstrukcije, treba osigurati uteg i/ili učvršćenje na tlu gdje je potrebno, kako bi se osigurao primjeren otpor rušenju ili pretjeranom bočnom pomicanju.
 - d) Gazišta moraju imati neklizne površine i biti osigurane od mogućnosti spoticanja.
 - e) Ručne ograde moraju biti stavljene na staze, stubišta i podije, biti metar visoke i dizajnirane na način koji sprečava pad ljudi sa konstrukcije.
 - f) Ako konstrukcija sadrži zapaljivi materijal kao što je drvo, moraju se uspostaviti dodatne mjere zaštite od požara.
 - g) Treba paziti na nepovoljne vremenske uvjete – posebno jake vjetrove. Ako ti uvjeti utječu na sigurnost i stabilnost konstrukcije, treba ju odmah staviti van upotrebe.
 - h) Konstrukcija svake montažne naprave ne smije zaklanjati postojeće izlaze ili staze.
 - i) Prilikom pozicioniranja konstrukcije treba paziti na linije gledanja ostalih sjedećih smještaja.

Članak 36 Operativni centar mjesta događanja (VOC)

1. Svrha i dizajn

- a) Svaki stadion mora imati Operativni centar mjesta događanja (VOC) koji je soba iz koje osobe zadužene za aktivnosti sigurnosti i zaštite na stadionu mogu promatrati, kontrolirati i davati upute kao odgovor na svaku situaciju prije, tijekom ili nakon utakmice. Njene glavne funkcije uključuju:
 - i) Omogućiti timu zaduženom za sigurnost i zaštitu stadiona da promatra sigurnost i zaštitu ljudi na stadionu i njegovoj neposrednoj blizini.
 - ii) Koordinirati reakcijama na određene incidente.
 - iii) Osigurati, ako je potrebno, objekt za nadzor za hitne službe.
 - iv) Nadzirati javni red.
 - v) Pomagati upravi stadiona u organiziranju utakmice.
- b) VOC bi trebao biti smješten u sigurnom području stadiona i imati potpuni pregled na unutrašnjost stadiona. Veličina, konfiguracija i namještaj VOC-a trebao bi biti dizajniran da se može smjestiti sva oprema i osoblje nužno za učinkovito upravljanje sigurnošću i zaštitom stadiona. Prilikom dizajniranja VOC-a, uprava stadiona trebala bi se savjetovati sa lokalnom policijom, vatrogascima i ostalim relevantnim javnim vlastima.
- c) VOC i sva sigurnosna i zaštitna oprema mora imati neprekidan izvor napajanja.

2. Imenovanje nadležnih osoba

- a) Točan broj zaposlenih VOC-a varirat će ovisno o lokalnim faktorima kao što su strukture javnih vlasti i policije. Kao minimalni uvjet, moraju biti uspostavljeni sljedeći položaji:
 - i) Povjernik za sigurnost stadiona.
 - ii) Policijski zapovjednik odgovoran za policijsku aktivnost na stadionu i njegovoj blizini (biti će potrebno više policijskih zapovjednika, ovisno o strukturi).
 - iii) Predstavnik hitne pomoći.
 - iv) Zapovjednik vatrogasaca odgovoran za vatrogasne postrojbe na stadionu i njegovoj blizini.

V. STRUKTURALNE I TEHNIČKE MJERE

- v) Glavni redar/zaštitar.
- vi) CCTV operateri.
- vii) Komunikacijski operateri i voditelji dnevnika.
- viii) Koordinator ulaznica.

- b) Ako se neki od prije navedenih zapovjednika iz bilo kojeg razloga ne nalazi u VOC-u, mora biti prisutan prikladan zamjenik koji cijelo vrijeme ima izravnu vezu sa zapovjednikom.
- c) VOC mora biti u potpunosti operativan i moraju biti imenovane sve nadležne osobe prije nego se vrata otvore javnosti i mora ostati operativan sve dok se stadion ne raščisti i vrati normalnim zadacima „bez-utakmice“.

3. Minimalno se u VOC-u moraju držati kopije sljedećeg:

- a) Planovi evakuacije.
- b) Planovi za slučaj nužde.
- c) Plan rasporeda redara/zaštitara.
- d) Plan rasporeda zaštitnog osoblja.
- e) Planovi medicinskih pitanja.
- f) Planovi ulaza i izlaza.
- g) Karte stadiona u velikom razmjeru, uključujući detaljni plan stadiona (koji pokazuje ključne sadržaje) kao i karte okolnih područja.
- h) Pozicije CCTV kamera.
- i) Pravilnik ponašanja na stadionu.
- j) Sva relevantna pravila i propise.
- k) Kontakt detalje svih interesnih skupina.

Članak 37 VOC sustavi

Sljedeći sustavi bi trebali biti u potpunosti integrirani u VOC:

1. Sustav za zaobilaženje razglasa

- a) Iako se spiker na razglasu ne bi trebao nalaziti u VOC-u, trebao bi biti smješten blizu kako bi omogućio da sigurnosne i zaštitne poruke mogu prolaziti kroz sustav. VOC bi trebao imati PA mogućnost zaobilaženja kako bi omogućio sigurnosnom i zaštitnom osoblju da koriste PA sustav u slučaju hitnosti koje imaju prioritetnu kontrolu nad onom ostalih operatera.

2. Kontrolna ploča za požarni alarm

Kontrolna ploča požarnog alarma je elektronička ploča koja čini kontrolni dio sustava požarnih alarma za otkrivanje i nadzor na stadionu. Ovom opremom treba upravljati primjereno obučena i kvalificirana osoba, u izravnoj vezi sa zapovjednikom vatrogasnih postrojbi.

3. Kontrolna ploča za osvjtljenje terena

Kontrolna ploča za osvjtljenje kontrolira osvjtljenje terena. Ako osvjtljenje terena iznenada ostane bez napona, kontrolna ploča omogućuje VOC-u da daljinski prebaci napajanje (on-off) kako bi uspostavilo osvjtljenje terena.

4. Kontrolni sustav elektroničkog video ekrana (veliki ekran)(gdje je instaliran)

Kontrolni sustav velikog ekrana sastoji se od kontrolne ploče i ekrana za nadzor koji omogućuju korisniku da postavlja vrijeme, rezultat, ponovljene snimke i ostale zabavne sadržaje na veliki ekran. Trebao bi biti u mogućnosti pokazati i pisane poruke u hitnim slučajevima, kako bi se mogle dati upute i informacije gledateljima na stadionu i osoblju. Kao i spiker, i glavni operater velikog ekrana ne bi se smio nalaziti u VOC-u nego u odvojenoj prostoriji u blizini, kako bi se mogle prenositi poruke između VOC-a i operatera. Uprava bi trebala razmisliti o uspostavi zaobilaznog uređaja u VOC-U kako bi omogućila sigurnosnom i zaštitnom osoblju da upotrijebe veliki ekran za slanje poruka kada je potrebno.

5. CCTV monitori

Dovoljno CCTV nadzornih monitora i kontrolnih sustava biti će instalirano u VOC-u kako bi primjereno obavljali proaktivni i reaktivni nadzor i kontrolirali kamere. Nadalje, sustav bi trebao sadržavati digitalne video rekordere (DVR-ove) dovoljnog kapaciteta da snime i pohrane snimke minimalne dužine 60 dana.

V. STRUKTURALNE I TEHNIČKE MJERE

6. Komunikacije

Treba bi postojati jaki i sveobuhvatni komunikacijski sustav za sve aspekte sigurnosti i zaštite stadiona. Standardne komercijalne mobilne mreže često postanu zakrčene tijekom incidenta i stoga nisu pouzdane kao sredstvo komunikacije za svrhe sigurnosti i zaštite. Stoga bi se u VOC-u trebali nalaziti sljedeći sistemi:

- a) Vanjske fiksne linije, izravne linije (tj. ne kroz centralu)
- b) Interkom ili unutarnje fiksne linije između ključnih lokacija na stadionu i VOC-a uključuju:
 - i) PA spikera
 - ii) Operatera velikih ekrana
 - iii) Ulazne točke
 - iv) Prostorije za prvu pomoć
 - v) Prostorije za policijsko zadržavanje
 - vi) Svlačionice momčadi i sudaca
 - vii) Ured FIFA-inog glavnog koordinatora
- c) Radio mrežu za sve sigurnosne i zaštitne funkcije*
- d) Internet/podatkovne objekte

* Iskustvo je pokazalo da su, kada se koriste radio aparati na stadionu, potrebne slušalice kako bi se nadjačala razina buke tijekom utakmice i osiguralo da se poruke tijekom utakmice mogu učinkovito prenositi.

7. Sistem za brojanje ulaska gledatelja

Ulazne točke moraju imati sistem za brojanje gledatelja. Idealno bi bilo da je automatiziran, ali koji god sustav je usvojen, informacija mora stizati u VOC u redovnim intervalima od 15 minuta od vremena otvaranja ulaza do početka plus 30 minuta, tako da tim za upravljanje sigurnošću i zaštitom može procijeniti protok ulaza i kapacitet stadiona. Za događaje na kojima se igraju više od jedne utakmice dnevno, nadzor ulaza mora se održati do početka zadnje utakmice plus 30 minuta.

V. STRUKTURALNE I TEHNIČKE MJERE

8. Neprekinuti izvor napajanja (UPS)

- a) Svi električni sustavi navedeni prije trebali bi imati neprekinuti izvor napajanja (UPS), koji se sastoji od električne naprave koja pruža hitno napajanje prilikom opterećenja kada je prekinut izvor napajanja, u pravilu glavni vod. UPS se razlikuje od pomoćnog ili hitnog sustava napajanja ili generatora jer će pružiti instantnu ili skoro instantnu zaštitu od prekida napajanja putem jedne ili više pripojenih baterija i pridruženog elektroničkog toka za niskonaponske korisnike. Vrijeme rada na baterije za većinu neprekinutih izvora napajanja je relativno kratko, 15 minuta tipičnih za manje jedinice, ali dovoljnih da omoguće vrijeme da bi se uspostavio pomoćni izvor napajanja, ili se ispravno obavilo gašenje radi zaštite opreme.
- b) Ako neki ili svi od prije navedenih nisu integrirani u VOC, moraju se uspostaviti prikladne mjere kako bi se osigurala izravna i neposredna veza između VOC-a i korisnika sustava.

Članak 38 Prostorije za redare/zaštitare i policijske službenike

1. Policajcima i redarima/zaštitarima bi trebalo omogućiti prostorije za sastajanje, podnošenje izvještaja i skladište kao i dovoljno mjesta za svako vozilo koje bi moglo biti potrebno tijekom operativnih zadataka.
2. Trebale bi biti osigurane prostorije za policijsko zadržavanje i smještene na sigurnom i prikladnom mjestu.
3. Sve te prostorije trebale bi biti lako dostupne i imati kontrolirani pristup.

Članak 39 Rasvjeta i opskrba električnom energijom za sigurnost i slučaj nužde

- 1) Rasvjeta za sigurnosti i slučaj nužde treba:
 - a) Osigurati dovoljnu razinu osvjetljenja kako bi se omogućilo ljudima da vide prepreke i opasnosti.
 - b) Osigurati dovoljnu razinu osvjetljenja kako bi se osigurala efikasnost CCTV operacija.
 - c) Izbjegavati stvari kao što su blještavilo ili titranje koje može zaslijepiti ili uzrokovati opasnost.
 - d) Izbjegavati refleksije koje bi mogle nepovoljno utjecati na sigurnosti.
 - e) Biti pogodne za okoliš (unutra/vani).
 - f) Biti pozicionirane tako da ne uzrokuju opasnost od požara.

V. STRUKTURALNE I TEHNIČKE MJERE

- g) Izbjegavati uzrokovati opasnost korisnicima kao što su opekotine.
 - h) Biti pravilno pozicionirane kako bi se omogućilo održavanje i popravak.
- 2) Za utakmice koje se igraju kada ima dovoljno prirodnog svjetla, sljedeća područja moraju biti osvijetljena:
- a) Sve ulazne i izlazne točke u unutarnjem i vanjskom perimetru, područje ulaznih rampi i prilazi ulaznim i izlaznim točkama kao i parkirna područja i staze koje vode od stanica javnog prijevoza do stadiona.
 - b) Staze/područja između unutarnjeg i vanjskog perimetra i smještaja gledatelja.
 - c) Područja za gledatelje i medije.
 - d) Stubišta, sjecišta i prolazi oko stadiona.
 - e) Zahodi.
 - f) Područja sa štandovima i objektima za osvježenje.
- 3) Precizna procjena dostupnih pružatelja usluga je ključna za osiguranje da svo sigurnosno i nužno osvijetljenje ostane u radu. Dodatne službe i izvori napajanja na mjestu biti će nužni da pruže podršku i provedbu u slučaju da dode do zatajenja sustava.
- 4) Dodatne smjernice o osvijetljenju i hitnim izvorima napajanja, uprava stadiona trebala bi potražiti u FIFA-inom izdanju *Nogometni stadioni. Tehničke preporuke i uvjeti*.

Članak 40 Elektronički video ekran (veliki ekran)

1. Gdje je instaliran, elektronički video ekran može se koristiti prije, tijekom i nakon utakmice, pod uvjetom da se strogo pridržava važećih FIFA-inih propisa i uputa.
2. Pod vođenjem VOC-a, sigurnosne, zaštitne i hitne poruke mogu se prenositi preko elektroničkog video ekrana. Prilikom korištenja elektroničkog video ekrana za prenošenje sigurnosnih, zaštitnih ili hitnih poruka, preporuča se da se koriste samo unaprijed pripremljene poruke.

V. STRUKTURALNE I TEHNIČKE MJERE

Članak 41 Televizija zatvorenog kruga (CCTV)

- 1) Svi stadioni bi trebali biti opremljeni sa odgovarajućim i djelotvornim sustavom televizije zatvorenog kruga, sa monitorima i kontrolnim konzolama smještenim u VOC-u. Trebali bi biti postavljeni tako da uključe pokrivenost sljedećih područja:
 - a) Sve ulazne i izlazne točke.
 - b) Prilaze kompleksu stadiona.
 - c) Područja za smještaj gledatelja unutar stadiona.
 - d) Stubišta i prolaze.
 - e) Prostore za prodaju/osvježenje.
 - f) Prostore za emitiranje/TV.
 - g) Lokacije za ostavljanje i kupljenje igrača i službenih osoba.
 - h) Hodnike koje vode do svlačionica igrača i službenih osoba.
 - i) Ulaze igrača na teren.
 - j) Ostale ključne objekte uključujući generatore za struju na mjestu događanja.
- 2) Osnovna funkcija CCTV-a je omogućiti osoblju u VOC-u da primjete incidente ili potencijalne probleme, pomognu sa procjenom situacije i informiraju o tijeku akcija i reakcija. On nije zamjena za redare/zaštitare ili upravitelje sigurnošću.
- 3) Druga funkcija CCTV sustava je da radi snimke koje mogu poslužiti za istraživanje nakon incidenta ili kao dokazi.
- 4) Osoblje koji rukuje sustavom bi trebalo biti odgovarajuće obučeno i, gdje je prikladno, kvalificirani za rukovanje CCTV sustavom. Trebali bi biti obučeni i za tumačenje, korištenje i pohranu podataka.
- 5) Mora se osigurati i neprekinuti izvor napajanja (UPS) da bi se osigurao neprekidan rad CCTV sustava čak i u slučaju nestanka struje. Svaki dodatni izvor napajanja bi trebao biti dovoljan da omogući da CCTV sustav nastavi sa radom u punoj snazi u slučaju nužde, kao što su požar ili kvar glavnog voda, do tri sata.
- 6) CCTV snimke trebaju se sigurno pohraniti na period od 60 dana nakon utakmice. Ako dođe do incidenta ili nesreće tijekom utakmice, snimke bi se trebale sigurno uskladištiti na razdoblje od dvije godine u formatu koji se može ponovno pogledati ako bude potrebno.

Članak 42 Razglas

1. Razglas (PA) je glavni oblik izravne komunikacije između tima zaduženog za upravljanje stadionom i gledatelja. Može se koristiti kao oblik komunikacije između uprave stadiona i osoblja stadiona tijekom incidenta ili kada je potrebno obraćanje javnosti.
2. Kao smjernica, razglas bi trebao udovoljavati sljedećim zahtjevima:

a) Razumljivost

Sustav bi trebao biti razumljiv, kako bi emitirane poruke u normalnim uvjetima (uključujući slučajeve nužde) mogli čuti svi ljudi normalnog sluha u svakom djelu stadiona u koji javnost ima pristup, uključujući one ljude koji čekaju da dobe odobrenje za ulazak.

b) Zoniranje

Idealno, PA sustav bi trebao biti dizajniran da omogućuje emitiranje na specifična individualna područja i unutar i izvan stadiona, uključujući teren.

c) Sistem za zaobilaženje

- i) Iako nije preporučljivo da se PA sustavom upravlja iz VOC-a u redovitoj uporabi, nužno je da VOC može zaobići PA sustav za sigurnosne, zaštitne ili hitne poruke.
- ii) Dopuštene poruke (uključujući kodirane poruke) trebale bi biti sadržane i detaljizirane u planu evakuacije i nužnom planu stadiona. Sve takve poruke moraju biti poznate cijelom osoblju stadiona koje je zaduženo za poduzimanje akcija.
- iii) Ako postoje područja koja imaju mogućnost smanjiti razglas (kao što su lože i saloni), sistem bi trebao biti dizajniran tako da može automatski zaobići te kontrole volumena kada se emitiraju hitne poruke.

d) Dodatni izvor napajanja

Dodatni izvor napajanja razglasa bi trebao biti dovoljan da omogućí da sistem može raditi punom snagom u opasnostima, kao što su požar ili kvar glavnog voda, do tri sata.

e) Dodatni megafoni

Ako javni razglas zakaže, iz bilo kojeg razloga, trebao bi biti dostupan megafon za upućivanje i obraćanje gledateljima za upotrebu redara/zaštitara i policije na cijelom terenu.

V. STRUKTURALNE I TEHNIČKE MJERE

f) Inspekcije i testovi

PA sistem mora proći kroz potpunu sistemsku provjeru dva tjedna prije početka FIFA-ina događanja i unutar 24 sata prije početka utakmica kako bi se osiguralo da je sustav potpuno funkcionalan.

Članak 43 Razglas – rukovanje

Bitno je da javnim razglasom rukuje sposobna i obučena osoba. Sljedeće okolnosti treba uzeti u obzir:

a) Odredbe o posebnoj kabini

- i) Snažno se preporuča da se spiker na razglasu ne nalazi unutar VOC-a, iako, kako je prethodno navedeno, mora postojati mogućnost da osoblje VOC-a zaobiđe sistem u slučaju nužde.
- ii) Operativna kabina za spikera bi trebala imati dobar pogled na teren i povezana sa VOC-om telefonom ili interfonom (fiksna linija). Idealno bi bilo da ta veza također uključuje jasno vidljivo crveno svjetlo, tako da spiker može odmah vidjeti kada netko iz VOC-a želi sa njime uspostaviti vezu.
- iii) Idealna lokacija za spikersku kabinu je neposredno uz VOC, sa povezanim prozorom ili vratima između tih dviju soba.
- iv) Kako god je dogovoreno, bitno je da se javne najave mogu jasno čuti u VOC-u.

b) Signal prije najave

Bitnim objavama vezanim uz zaštitu mnoštva trebao bi prethoditi glasni, upečatljivi signal, kako bi se zadobila pažnja mnoštva.

c) Ton i sadržaj objava

Tijekom hitnih situacija, nužno je da se gledateljima i osoblju daju jasne, točne informacije u što kraćem vremenu. Poruke bi trebale biti pozitivne, tako da ne ostavljaju sumnju kod onih kojima su upućene u to što trebaju napraviti. Poruke trebaju biti napisane unaprijed u suradnji sa policijom, vatrogascima, medicinskim timovima i povjerenikom za sigurnost na stadionu.

d) Jezici

Sve hitne javne objave trebaju biti na jeziku ekipa koje sudjeluju i na jeziku zemlje domaćina (ako je drukčiji).

V. STRUKTURALNE I TEHNIČKE MJERE

Preporuča se da se prijevodi svih unaprijed određenih sigurnosnih objava unaprijed snime kako ne bi došlo do zabune.

Članak 44 Spiker na razglasu stadiona

1. Spiker će biti odgovarajuće obučen i opskrbljen tekstovima napisanim unaprijed za emitiranje preko razglasa.
2. Tekstovi za sljedeće situacije trebaju biti napisani i unaprijed dostupni i spikeru i policiji:
 - a) Gužva na gledalištu ispred ulaznih vrata.
 - b) Gledatelji su još izvan ulaznih vrata u vrijeme početka utakmice.
 - c) Odluka o odgodi utakmice.
 - d) Sukobi između nasilnih grupa navijača.
 - e) Proboj kroz ogradu perimetra od strane jednog ili više gledatelja.
 - f) Otkriće potencijalno eksplozivne/zapaljive naprave.
 - g) Prijetnje napadom sa eksplozivnim/zapaljivim napravama.
 - h) Moguće opasnosti uzrokovane lošim vremenom ili greškama na konstrukciji stadiona.
 - i) Opasnosti uzrokovane panikom među gledateljima.

VI. GLEDATELJI

Članak 45 Nagomilani gledatelji

1. Opasni porast gužve može nastati ako se gledatelji mogu nasilno progurati na stadion koji je već pun ili skoro pun, naprimjer penjanjem ili probijanjem kroz perimetarske ograde, vrata ili ulazne rampe. Da bi se izbjegao rizik, granični zidovi, ograde i vrata bi trebali biti odgovarajuće visine i jačine, ne bi trebali omogućavati penjanje i trebali bi biti nadzirani CCTV-om i/ili redarima/zaštitarima i/ili policijskim službenicima.
2. Područja oko ulaznih rampi moraju stalno kontrolirati redari/zaštitari i/ili policijski službenici. Za utakmice gdje se očekuje stvaranje gužve, mogu biti potrebni dodatni resursi.
3. Trebaju se napraviti evakuacijski planovi za situacije gdje se prekomjerne količine mnoštva skupljaju izvan vanjskog perimetra stadiona. Lokalno poznavanje stadiona i uzoraka gužve bi trebalo uzeti u obzir u izradi takvih planova.
4. Treba naglasiti da otvaranje dodatnih ili premalo korištenih ulaza može dovesti do iznenadnog nekontroliranog pomicanja i mogućeg gnječenja. Ako planovi evakuacije za ophođenje s velikom gužvom izvan stadiona uključuju otvaranje dodatnih ulaza, plan mora sadržavati dovoljno mjera za sprečavanje nekontroliranog kretanja mnoštva. Trebao bi osigurati da gledatelji koji ulaze na stadion u tim situacijama mogu biti točno prebrojani, i da su na snazi prikladni dogovori o redarenju/zaštitarenju za njihovo raspoređivanje kada uđu na stadion.
5. Pod nikakvim okolnostima ne smije doći do nekontroliranog ulaska na stadion.

Članak 46 Pravilnik ponašanja na stadionu

1. Treba pripremiti Pravilnik ponašanja na stadionu koji udovoljava pravnim zahtjevima zemlje domaćina i FIFA-e u suradnji sa lokalnim vlastima i upravom stadiona za sve stadione te ga prikazati po cijelom stadionu.
2. Pravilnik ponašanja na stadionu treba učiniti dostupnim gledateljima u onoliko oblika koliko je potrebno kako bi se osiguralo da su s njime upoznati. Ovo može uključivati prospekte, internetske stranice, javne objave itd.
3. Pravilnik ponašanja na stadionu treba sadržavati odredbe koje pomažu smanjiti rizik ponašanja gledatelja koji može ugroziti sigurnost, zaštitu ili javni red. Ako se ove odredbe prekrše, prekršitelje će se kazniti u skladu sa zakonima zemlje domaćina, koji mogu uključivati izbacivanje sa stadiona.
4. Smjernice o Pravilniku ponašanja na stadionu mogu se naći u Dodatku C.

VI. GLEDATELJI

Članak 47 Sigurnosni znakovi

1. Sigurnosni znakovi se pojavljuju u pet različitih kategorija, i trebali bi slijediti standardizirane formate za znakove zemlje domaćina. Tih pet kategorija su:
 - a) **Znakovi zabrane:** npr., „Zabranjeno pušenje“.
 - b) **Znakovi upozorenja:** npr. „Prostorija sa niskim stropom“ ili „Nejednake stepenice“.
 - c) **Znakovi obveza:** npr. „Gledatelji moraju imati važeću ulaznicu.“
 - d) **Znakovi za slučaj nužde:** npr. evakuacijske rute ili jedinice za prvu pomoć.
 - e) **Znakovi za vatrogasnu opermu:** npr, cijevi, vatrogasni aparati.
2. Svi znakovi u ovim kategorijama trebali bi biti lako vidljivi i razumljivi. U uvjetima slabog danjeg svjetla, može biti nužno omogućiti ili umjetno osvjetljenje i/ili znakove od reflektirajućeg materijala.
3. Gdje je moguće, znakovi bi trebali biti slikovno dizajnirani kako bi se pomoglo onima koji ne znaju čitati ili ne razumiju jezik na kojem je znak napisan.

Članak 48 Informativni znakovi

1. Ovo su znakovi koji pružaju informacije vezane za stadion ili događaj ili o posebnim zabranama. Takvi znakovi uključuju:
 - a) **Plan stadiona:** pojednostavljeni plan terena biti će postavljen na primjernim lokacijama, kao što su glavni ulazi, i gdje je prikladno, na mjestima gdje mogu koristiti gledateljima. Planovi terena trebaju prikazivati svaku obojeno-kodiranu informaciju vezanu za ulaznice ili uvjete za ulaz.
 - b) **Propise stadiona/pravilnik ponašanja na stadionu:** uključujući informacije o zabranjenim predmetima.
 - c) **Znakove upućivanja:** i unutar i izvan stadiona.
 - d) **Upute o sektoru, redu i sjedalu.**
2. Znakovi u ovim kategorijama ne bi trebali biti jakih boja što bi moglo dovesti do njihovog mješanja sa sigurnosnim znakovima.

VI. GLEDATELJI

Članak 49 Komerrijalni znakovi i plakati

1. Trebalo bi posvetiti pažnju kako bi se osiguralo da su reklame i plakati u ovoj kategoriji smješteni na način da ne zamračuju ili odvrćaju pažnju od sigurnosnih ili informativnih znakova, naprimjer, time da su preblizu, da zaklanjaju pogled ili prevelikom uporabom izražajnih boja korištenih u sigurnosnim i informativnim znakovima.
2. Reklame ne smiju ograničavati kretanje gledatelja ili zakrčiti ulaze ili izlaze.

Članak 50 Alkoholna pića

1. FIFA prepoznaje da je kontrola konzumacije alkohola presudna. Ukoliko se posjedovanje, prodaja, distribucija ili konzumacija alkohola dozvoli na utakmici, tada organizatori utakmice moraju poduzeti sve razumne mjere kako bi osigurali da konzumacija alkohola ne remeti sigurno uživanje gledatelja u utakmici. Osim ukoliko je drugačije utvrđeno zakonom zemlje u kojoj se događanje održava, potrebno je primijeniti sljedeće minimalne mjere:
 - a) Ograničiti prodaju i distribuciju alkohola samo na ovlašteno osoblje.
 - b) Zabraniti posjedovanje i distribuciju alkohola u prostorijama na stadionu (vanjski sigurnosni perimetar) ili na samom stadionu svim neovlaštenim pojedincima.
 - c) Zabraniti ulazak bilo kojem pojedincu za kojeg se sumnja da je pijan.
 - d) Zabraniti posjedovanje i distribuciju staklenki, limenki ili drugih zatvorenih prijenosnih spremnika koji mogu biti bačeni i uzrokovati ozljedu.
2. FIFA, konfederacije i savezi zadržavaju pravo da dodatno ograniče posjedovanje, prodaju, distribuciju ili konzumaciju alkohola na utakmicama, uključujući vrstu pića koja se mogu prodavati, mjesta gdje se alkoholna pića mogu konzumirati ili da zabrane alkohol, ovisno o tome što se smatra potrebnim u danim okolnostima.

VII. SLUŽBE U SLUČAJU NUŽDE

Članak 51 Vatrogasci

1. Tim zadužen za sigurnost i zaštitu na stadionu će planirati, organizirati, kontrolirati, nadzirati i preispitivati potrebne preventivne i zaštitne mjere sigurnosti od požara i pismeno bilježiti te argumente.
2. Propisi o zaštiti od požara zemlje domaćina će poslužiti kao smjernica i pridržavat će ih se na svim stadionima.
3. Potrebno je da sposobna osoba ili tijelo vlasti napravi procjenu rizika od požara. Ako je rizik od požara na stadionu ili dijelu stadiona procijenjen kao srednji ili visok, kapacitet tog dijela trebao bi biti ograničen na broj gledatelja koji mogu sigurno izaći u odgovarajućem vremenu.

Članak 52 Smanjenje rizika od požara

Sljedeće mjere i prakse trebaju se uzeti u obzir prilikom pokušaja smanjenja rizika od požara:

a) Izvor zapaljenja

Procjena rizika od požara trebala bi identificirati sve moguće izvore zapaljenja na stadionu. Gdje je moguće, ti izvori trebali bi biti odstranjeni ili zamjenjeni. Gdje se to ne može napraviti, izvor zapaljenja trebalo bi zadržati što dalje od zapaljivog materijala, primjereno čuvati ili staviti pod nadzor uprave. Izvori zapaljenja mogu uključivati:

- i) Aparate za kuhanje.
- ii) Bojlere za grijanje.
- iii) Sobne grijalice.
- iv) Svjetlosne instalacije.
- v) Određene električne naprave, posebno ako nisu održavane.
- vi) Prostore za pušenje.

b) Pušenje

- i) Tim zadužen za sigurnost i zaštitu na stadionu mora osigurati da se, ako je pušenje dozvoljeno unutar perimetra stadiona, ne povećava rizik od požara. To se može postići određivanjem prostora za pušenje na kontroliranim točkama koje su opremljene prikladnim pepeljarama i aparatima za gašenje.

VII. SLUŽBE U SLUČAJU NUŽDE

- ii) Tim zadužen za sigurnost i zaštitu stadiona bi trebao usvojiti i izvršavati jasna pravila o pušenju i za osoblje i za gledatelje. Pravila bi trebala biti popraćena prikladnim znakovima i upotrebom razglasa za informiranje gledatelja.
- iii) U područjima koja su izgrađena, ili sadrže zapaljivi materijal i njihovoj okolini, pušenje bi trebalo biti strogo zabranjeno.

c) Baklje i vatrometi

- i) Tim zadužen za sigurnost i zaštitu na stadionu mora usvojiti i provoditi jasna pravila zabrane gledateljima nošenja baklji, vatrometa ili ostalih vrsti pirotehničke na stadion. To bi trebalo biti jasno navedeno u pravilniku o ponašanju na stadionu.
- ii) Svaka aktivnost na događanju koja uključuje prikazivanje pirotehničke mora biti uključena u procjenu rizika od požara i mora biti pripremljen formalan plan koji mora biti odobren od vatrogasaca i lokalnih vlasti.

d) Praznine

Šupljine ispod sjedećih područja ili ispod samog poda, često su korištene za neovlaštenu pohranu zapaljivih materijala. Mogu također akumulirati vodu ili otpad. Sve šupljine trebaju biti pregledane i osigurane prije događaja kao dio procjene rizika.

e) Otpad i smeće

Treba izbjegavati nakupljanje otpada (kao što su programi i hrana i pakiranja za napitke). Diljem stadiona mora se osigurati dovoljno kanti za otpadke i smeće te se mora dogovoriti njihovo redovito pražnjenje tijekom utakmice.

f) Područja visokog rizika od požara

Područja visokog rizika od požara moraju biti odvojena od ostalih dijelova smještaja gledatelja konstrukcijom koja je otporna na vatru barem 30 minuta. Takva područja uključuju:

- i) Kuhinje.
- ii) Ugostiteljska područja.
- iii) Područja gostoprimstva.
- iv) Prostorije sa grijaćim kotlovima, skladišta za naftu i opća skladišta.
- v) Zatvorene ili podzemne garaže za parkiranje.

VII. SLUŽBE U SLUČAJU NUŽDE

g) Objekti za posluživanje hrane

Gdje je god moguće, svi objekti za posluživanje hrane trebali bi biti smješteni u trajnim prostorima. Svako privremeno ili mobilno posluživanje mora biti uključeno u procjenu rizika od požara.

h) Zaliha goriva ili struje

Posebnu brigu treba obratiti da svaka naprava na struju ili gorivo korištena za kuhanje ili grijanje, posebno plinske (LPG) boce, bude sigurno uskladištena.

i) Opasni materijali

Ako je nužno korištenje opasnih materijala, kao što su goriva (bilo da se nalaze u kontejnerima ili u spremnicima i napravama za gorivo), umjetna gnojiva, pesticidi, boje ili plinski spremnici za medicinske svrhe, trebali bi, ako se drže u ili blizu područja za gledatelje, biti pohranjeni u prostorijama otpornim na vatru koje imaju odgovarajuću kontrolu pristupa.

j) Privremene konstrukcije i pomoćne aktivnosti

Svaki privremeni smještaj ili prostor mora biti uključen u procjenu rizika od požara. Svaka pomoćna aktivnost koja nije uključena u sveobuhvatnu procjenu rizika od požara mora biti predmet posebne procjene rizika.

Članak 53 Sustavi upozorenja i detekcije požara

1. Treba razmotriti instalaciju automatskog sustava detekcije požara (AFD) u svim visoko rizičnim područjima i u svim praznim prostorima u kojima postoji normalni rizik od požara. Ovaj sustav trebao bi:
 - a) Dati automatsku indikaciju na opasnost od požara i njenu lokaciju.
 - b) Ako je ploča za upozorenje smještena u drugom dijelu stadiona, a ne u VOC-u, trebala bi postojati dodatna ploča smještena u VOC-u.
 - c) Biti dizajniran, instaliran, stavljen u promet, održavan i testiran od strane profesionalne sposobne osobe.
2. Koji god sustav upozorenja i detekcije se koristi, vatrogasci moraju biti odmah obavješteni o svakom upozorenju.
3. Postupak obavješćavanja vatrogasaca mora činiti dio plana evakuacije na stadionu i osoblje mora biti obučeno u skladu s time.

Članak 54 Vatrogasni objekti i oprema

Svi stadioni moraju biti opskrbljeni sa odgovarajućom vatrogasnom opremom. Savjete o tipu, opskrbi i smještaju vatrogasne opreme treba pribaviti od vatrogasaca i autoriteta odgovornih za provođenje vatrogasnih propisa. Kada se takva oprema nabavi, trebalo bi razmotriti sljedeće:

- a) Gdje je prikladno, crijeva za vodu trebaju pružati odgovarajuću zaštitu za cijelo područje i biti postavljena na prikladnim mjestima blizu ulaza, izlaza i stepeništa.
- b) Gdje nema crijeva za vodu, treba postaviti dovoljno vatrogasnih aparata koji pružaju odgovarajuću pokrivenost. Broj i vrsta će ovisiti o veličini prostora, tlocrtu, odvojenosti i riziku od požara.
- c) Objekti za posluživanje hrane trebaju biti opskrbljeni pokrivačima protiv požara i odgovarajući vatrogasnim aparatima.
- d) Prenosiva vatrogasna oprema bi trebala biti smještena tako da ne može biti oštećena, ali da je lako dostupna osoblju kada je potrebna.
- e) Sva vatrogasna oprema mora biti redovito pregledana kako bi se osiguralo da normalno radi.

Članak 55 Obučavanje osoblja o protupožarnim aktivnostima

Odgovornost je organizatora događanja da osigura da je sve osoblje koje radi na stadionu svjesno potrebe zaštite od vatre, uključujući mogućnosti požara. Osoblje bi trebalo biti trenirano kako reagirati, kako slijedi:

- a) Upaliti alarm i odmah informirati VOC.
- b) Spasiti život i spriječiti ozljeđivanje drugih, bez da sami postanu žrtve.
- c) Pod uvjetom da je sigurno, pokušati ugasiti vatru i/ili spriječiti njeno širenje.
- d) Pomoći u sigurnoj evakuaciji dotičnog sektora/stadiona/područja.

Članak 56 Evakuacija u slučaju nužde i mjesta sigurnosti

1. Vrijeme hitne evakuacije je procjena koja se, zajedno sa odgovarajućom brzinom prolaska, koristi kako bi se odredio kapacitet sustava hitnog izlaska sa tribina na mjesto sigurnosti ili umjerene sigurnosti, tijekom hitnosti.
2. Procjena rizika od požara bi trebala uzeti u obzir dostupnost i lokaciju jednog ili više mjesta sigurnosti ili umjerene sigurnosti.

VII. SLUŽBE U SLUČAJU NUŽDE

3. Mjesto sigurnosti može biti cesta, prilaz ili otvoren prostor blizu ili čak unutar granica stadiona.
4. Unutar velikog stadiona, može postojati potreba određivanja jednog ili više mjesta „umjerene sigurnosti“, gdje ljudi mogu biti zaštićeni od utjecaja požara 30 minuta ili više (osim ako je drugačije određeno zakonima i propisima zemlje domaćina) omogućujući im tako dodatno vrijeme da dođu do mjesta sigurnosti. Mjesto umjerene sigurnosti može uključivati:
 - a) Izlaznu rutu koja je zaštićena cijelom dužinom konstrukcijom koja ima 30 minuta otpornosti od vatre, osim ako je drugačije određeno propisima i zakonima zemlje domaćina.
 - b) Stubište koje je na otvorenom i zaštićeno od proboja požara iznad ili ispod.
 - c) Teren za igru.
5. Evakuacijske rute, jedna unutar i jedna izvan stadiona moraju biti dogovorene sa policijom, redarima/zaštitarima, vatrogascima, hitnom pomoći i hitnim službama. Vanjske evakuacijske rute trebaju imati dvije trake i biti prikladne za kretanje vozila i moraju biti nezakrčene cijelo vrijeme.
6. Teren za igru unutar stadiona mora biti dostupan barem jednim prilazom prikladnim za vozila.
- 7) Ako je određeno da se teren za igru koristi kao mjesto umjerene sigurnosti, mora postojati metoda postepenog micanja evakuiranih gledatelja sa terena za igru na sigurno mjesto izvan stadiona.

Članak 57 Evakuacija u slučaju nužde gledatelja sa invaliditetom

Plan evakuacije mora uzeti u obzir posebne potrebe gledatelja sa invaliditetom.

Članak 58 Medicinska pitanja

1. Svaki stadion mora osigurati da su odgovarajuće i kvalificirane medicinske mjere i mjere prve pomoći dostupne svim gledateljima, uključujući VIP/VVIP osobama, uz dodatak medicinskih mjera koje su odvojene za igrače i službene osobe.
2. Kako bi procijenio razinu potrebnih uvjeta, organizator događanja bi trebao povjeriti procjenu medicinskog rizika sposobnoj osobi (osobama) ili organizaciji.

VII. SLUŽBE U SLUČAJU NUŽDE

3. Medicinske mjere moraju biti u skladu sa važećim nacionalnim zakonodavstvom za mjere zdravstvenih službi na velikim javnim okupljanjima/sportskim događanjima. Za daljnje savjete i smjernice, uprava stadiona bi trebala pogledati sljedeća FIFA-ina izdanja:
 - a) Centar za Medicinsku Procjenu i Istraživanje (F-MARC) - *Priručnik za hitnu medicinsku pomoć u nogometu.*
 - b) *Nogometni stadioni-Tehničke preporuke i Uvjeti.*

Članak 59 TV i mediji

1. Općenito

- a) Povjerenik za sigurnost na stadionu je odgovoran osigurati da aktivnosti televizije i medija ne utječu na sigurnosne i zaštitne aktivnosti na stadionu.
- b) Televizijske i medijske kompanije, u suradnji sa domaćim prenositeljem moraju pružiti povjereniku za sigurnost na stadionu procjenu rizika za svoje instalacije. Dodatno, povjerenik za sigurnost na stadionu mora osigurati da su svi televizijski i medijski objekti, privremeni ili trajni, uključeni u sveobuhvatnu procjenu rizika.
- c) Povjerenik za sigurnost na stadionu je odgovoran osigurati da je na snazi odgovarajuća zaštita kako bi spriječio neovlašten pristup prostorima za televizijsko emitiranje i ostalim televizijskim i medijskim objektima, u dogovoru sa domaćim prenositeljem. Nadalje mora osigurati da sva televizijska i medijska oprema unutar područja stadiona ne bude ukradena, oštećena ili da ju nitko neovlašten ne dira. Sljedeće točke daju smjernice o razini zaštite koja je potrebna i načelima koje treba primjeniti:
 - i) **Razina A:** Od trenutka kada počne postavljanje instalacija za emitiranje na stadionu (npr. postavljanje kablova, privremeni radovi, itd.), mora se provoditi odgovarajući nadzor kako bi se spriječilo slučajno ili namjerno oštećenje objekata u bilo koje vrijeme.
 - ii) **Razina B:** Od kada počne puna tehnička ili uredska instalacija na stadionu, mora se osigurati 24-satna zaštita za prostorije za emitiranje. Dodatno, područja za emitiranje unutar stadiona moraju biti uključena u sveobuhvatni sigurnosni plan stadiona.
 - iii) **Razina C:** Na dan utakmice i dan prije utakmice (ili na dane kada ekipa ima trening ili se odvijaju slične aktivnosti), mora biti uspostavljena potpuna zaštita kako bi se osiguralo da su prostori za emitiranje slobodni od slučajnog ili namjernog smetanja neovlaštenih osoba.
- d) Parkiralište za TV i medije i prostori za emitiranje moraju biti odvojeni od javnosti i dovoljno osvijetljeni.

2. Televizijsko i medijsko planiranje pred događanje

- a) Planiranje i dogovaranje prije događanja trebalo bi uključivati predložene programe zabave i svečanosti prije utakmice, za vrijeme poluvremena ili nakon utakmice. Trebalo bi razmotriti određivanje sigurnosnog i zaštitnog časnika za medije i TV aktivnosti.

VIII DRUGI ZAHTJEVI

- b) Ako bilo koja televizijska ili medijska oprema prouzroči ograničeni pogled bilo kojeg dijela za smještaj gledatelja, ulaznice za ta područja se ne smiju prodavati i pristup gledateljima u ta područja ne smije biti dozvoljen za vrijeme događanja.
- c) Televizijsko i medijsko osoblje koje nije upoznato sa procedurama u slučajevima nužde na stadionu mora biti u potpunosti obavješteno od strane povjerenika za sigurnost. Ovo je posebno bitno za sve aktivnosti oko terena ili položaje udaljenih kamera.

3. Televizijske i medijske inspekcije prije događanja

Povjerenik za sigurnost na stadionu trebao bi razmotriti sljedeće:

- i) Televizijska i medijska vozila ne bi trebala biti parkirana na način da sprečavaju ulaz ili izlaz sa stadiona.
- ii) Kablovi ne bi trebali biti postavljeni preko mostića ili prolaza ili inače ometati kretanje gledatelja. Ako su postavljeni ispred izlaza sa perimetra stadiona, kablovi bi trebali biti zakopani ili instalirani u cijevi za kablove.
- iii) Gdje su platforme za kamere postavljene iznad gledališta, moraju se osigurati zaštitne mjere, kao što su mreže, radi zaštite od mogućih padjućih objekata.
- iv) Gdje su kamere ili stalci za kamere postavljeni u području gledališta ili njihova pozicija ometa pogled, sav kapacitet tog dijela stadiona mora biti prevučena navlakama za sjedala. Uprava stadiona bi trebala osigurati da se ne prodaju ulaznice za ta područja.
- v) Navedena upozorenja odnose se i na sustav zvučnika i ostalih medijskih instalacija, kao što su video ekrani, pozornice, itd.
- vi) Jačina zvučnika ne bi smjela nadjačati radio stanice policajaca i redara/zaštitara ili javni razglas. Trebalo bi napraviti sve potrebno za zaobilazni prekidač (obično u VOC-u), kako bi se sistem zvučnika mogao nadjačati u slučaju potrebe.

4. Televizijsko i medijsko osoblje – identifikacija

- a) Svo televizijsko i medijsko osoblje, posebno oni čija funkcija zahtijeva da rade oko terena za igru ili imaju pristup drugim ograničenim područjima, bi se trebalo lako identificirati, ali na način da se njihova odjeća ne može zamijeniti sa odjećom redara/zaštitara ili ostalog sigurnosnog i zaštitnog osoblja.
- b) Neovisno o ulozi i lokaciji, svo medijsko i televizijsko osoblje mora biti pravilno akreditirano.

Članak 60 Prevenција provokativnog i agresivnog ponašanja

1. Političke akcije

Promicanje ili najava političkih ili religioznih poruka ili svaka druga politička ili religiozna akcija, unutar ili u neposrednoj blizini stadiona, u svakom slučaju, je strogo zabranjena prije, tijekom i nakon utakmica.

2. Provokativne i agresivne akcije i rasizam

- a) Organizator događanja mora osigurati u suradnji sa lokalnim zaštitnim vlastima da se navijači ne ponašaju na provokativan ili agresivan način na stadionu ili u njegovoj neposrednoj blizini. To uključuje, naprimjer, neprihvatljivu razinu verbalne provokacije ili agresije prema igračima, službenicima ili navijačima suprotne momčadi, rasističko ponašanje i transparente i zastave provokativnih i agresivnih slogana. Ako dođe do takvih akcija, organizator događanja i/ili sigurnosne snage moraju reagirati preko razglasa i odmah odstraniti svaki uvredljivi materijal. Redari/zaštitari moraju skrenuti pažnju policiji na ozbiljno nedolično ponašanje, uključujući rasističke uvrede, da se prekršitelje može udaljiti sa stadiona.
- b) Nadalje, svi savezi i klubovi moraju pratiti relevantne FIFA-ine propise i usvojiti sve dostupne mjere da spriječe takvo nedolično ponašanje.
- c) Svako ozbiljno nedolično ponašanje, uključujući rasističke uvrede, rezultat će udaljavanjem prekršitelja sa stadiona sukladno pravilniku o ponašanju na stadionu. Ako je počinjen građanski ili kazneni prekršaj, treba odmah izvjestiti policiju kako bi se poduzele potrebne mjere.

3. Časnik za vezu sa navijačima

- a) Svi savezi moraju zaposliti časnika za vezu sa navijačima.
- c) Časnik za vezu sa navijačima treba biti zadužen za osiguranje da su poduzete sve mjere kako bi se onemogućilo navijačima da ulaze u bilo kakvo ponašanje koje može ugroziti sigurnosti i zaštitu unutar ili izvan stadiona. Časnik za vezu sa navijačima će također činiti velike napore da identificira i eliminira sve tendencije nasilja i da iskorijeni ili barem smanji postojeće predrasude.

VIII. DRUGI ZAHTJEVI

- d) Časnik za vezu sa navijačima će poduzeti posebno sljedeće mjere da bi postigao navedene ciljeve:
 - i) Uključiti se u dijalog sa gledateljima i širiti informacije.
 - ii) Mješati se sa gledateljima i poticati razborito ponašanje.
 - iii) Pomoći redarima/zaštitarima i policiji u obnašanju sa neposlušnim navijačima.

Članak 61 **Zabrane pristupa stadionu**

1. Relevantne vlasti zadržavaju pravo nametanja zabrane pristupa stadionu ili drugih sankcija i poduzimanje potrebnih pravni mjera protiv određene osobe(a) čije ponašanje bilo unutar ili izvan stadiona utječe na ili predstavlja prijetnju za sigurnost i zaštitu događanja ili drugih ljudi.
2. Relevantne vlasti zadržavaju pravo nametanja sankcija i poduzimanja pravni mjera protiv određene osobe(a) koje krši pravilnik o ponašanju na stadionu ili čije ponašanje krši lokalne zakone.
3. Relevantne vlasti moraju surađivati, razmjenjivati i provjeravati informacije kojima raspolažu prije svakog događanja, osiguravajući time neometanu primjenu zabrana pristupa na stadion u području nadležnosti organizatora.
4. Samo tijelo koje je izreklo zabranu ili druge kazne može iste opozvati.

Članak 62 **Utakmice visokog rizika**

1. Primarana je odgovornost saveza domaćina klasificirati utakmice i odrediti treba li utakmicu smatrati visoko rizičnom. Ova odluka će biti donesena što je prije moguće, nakon konzultacije sa relevantnim sudionicima, i posebno, sa višim nacionalnim savjetnikom za sigurnost. Savez će odmah izvjestiti FIFA-ino glavno tajništvo o svojoj odluci. U iznimnim okolnostima, FIFA-ino glavno tajništvo ili odnosna konfederacija može, na temelju vlastitih informacija, proglasiti utakmicu visoko rizičnom.
2. Sljedeće mjere će se primjenjivati za utakmice klasificirane kao visoko rizične:
 - a) Strogo odvajanje navijača dodjeljivanjem sektora koji nisu naznačeni na ulaznici (prisilno odvajanje).
 - b) Stvaranje i rezerviranje praznih sektora stadiona između „opasnih“ sektora za gledatelje.

VIII. DRUGI ZAHTJEVI

- c) Povećanje broja redara/zaštitara i/ili policije, posebno na ulaznim i izlaznim točkama sektora gledališta, oko terena i između skupina suparničkih navijača.
 - d) Dodjeljivanjem redara/zaštitara gostujućem savezu/klubu da prate navijače od aerodroma, željezničkih postaja, luka i autobusnih/tramvajskih stanica i natrag. Gdje je prikladno, možda će trebati i policija.
 - e) Angažiranjem spikera iz gostujućeg saveza/kluba.
 - f) Zadržavanje gledatelja na stadionu po završetku utakmice dok se ne može jamčiti red izvan stadiona. U tim situacijama, moraju se poštivati sljedeća načela:
 - i) Neposredno prije završetka utakmice, objavit će se preko razglasa, na jeziku dotične grupe navijača, odluka o njihovom zadržavanju.
 - ii) Organizator utakmice će osigurati da, tijekom vremena zadržanja, zadržani navijači imaju pristup objektima za osvježenje i sanitarnim objektima.
 - iii) Ako je moguće, zadržane navijače će se zabavljati (glazba, veliki ekran, itd.) kako bi se pomoglo da vrijeme čekanja što prije prođe i da ih se zadrži smirenima.
 - iv) Zadržani navijači trebaju biti redovito obavještavani koliko dugo još moraju čekati prije nego im se dopusti da napuste stadion.
3. Iako FIFA može odlučiti u svako doba da imenuje FIFA-inog povjerenika za sigurnost svoje utakmice, FIFA-in povjerenik za sigurnost će biti postavljen za sve visoko rizične utakmice.
4. Savezi, konfederacije i organizator događanja će izvjestiti FIFA-in Odjel za sigurnost o svakoj informaciji koja može biti bitna za ilegalne aktivnosti, ilegalno klađenje ili namještanje utakmica, FIFA-in Odjel za sigurnost zadržava pravo imenovanja jednog ili više istražitelja za svaku utakmicu ili događaj pod sumnjom ilegalnih aktivnosti, ilegalnog klađenja ili namještanja utakmica bez prethodne komunikacije sa savezom, konfederacijom ili organizatorom događanja. Savezi će u potpunosti surađivati sa FIFA-om u vezi navedenog i gdje se zatraži olakšati istražitelju(ima) da prisustvuju utakmici i obave potrebne razgovore.

VIII DRUGI ZAHTJEVI

Članak 63 FIFA- ino Svjetsko prvenstvo u nogometu na pijesku

1. Članci sadržani u ovom pravilniku primjenjivat će se i na FIFA-ina Svjetska prvenstva u nogometu na pijesku, uz iznimku onih članaka ili djelova članaka koji su određeni u **Dodatku E**.
2. Prepoznato je da su određeni aspekti sigurnosti i zaštite specifični za uvjete FIFA-inog Svjetskog prvenstva u nogometu na pijesku. Daljnje smjernice o dodatnim i/ili minimalnim zahtjevima dostupne su u **Dodatku E**.

Članak 64 FIFA-ino Svjetsko prvenstvo u futsalu

1. Članci sadržani u ovom pravilniku primjenjivat će se i na FIFA-ino Svjetsko prvenstvo u futsalu uz iznimku onih članaka ili djelova članaka koji su određeni u **Dodatku F**.
2. Prepoznato je da su određeni aspekti sigurnosti i zaštite specifični uvjetima FIFA-inog Svjetskog prvenstva u nogometu na pijesku. Daljnje smjernice o dodatnim i/ili minimalnim zahtjevima dostupne su u **Dodatku F**.

IX. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 65 Administrativni propisi

Ukoliko stadion ne ispunjava strukturalne, tehničke, organizacijske i operativne zahtjeve utvrđene ovim Pravilnikom, uslijed čega se mogu očekivati ozbiljni sigurnosni ili zaštitni problemi ili neredi, može se donijeti odluka o zabrani korištenja stadiona za FIFA-ine natjecateljske utakmice.

Članak 66 Kršenje Pravilnika

Svako kršenje ovog Pravilnika podliježe disciplinskim mjerama u skladu s FIFA-inim Disciplinskim kodeksom, pod uvjetom da je ovaj Pravilnik primjenjiv u skladu sa člankom 1.

Članak 67 Nepredviđena pitanja

Sva pitanja koja nisu predviđena postojećim Pravilnikom rješavaju relevantna FIFA-ina tijela. Takve odluke su konačne.

Članak 68 Različite verzije

Pravilnik je objavljen na četiri službena jezika FIFA-e (engleski, francuski, njemački, španjolski).

U slučaju bilo kakvog nesuglasja između četiri teksta, engleska verzija smatra se mjerodavnom.

Članak 69 Stupanje na snagu

FIFA-in Izvršni odbor usvojio je ovaj Pravilnik 14. prosinca 2012. Pravilnik stupa na snagu 1. siječnja 2013.

Tokyo, 14. prosinca 2012.

Za FIFA-in Izvršni odbor:

Predsjednik:

Joseph S. Blatter

Glavni tajnik:

Jérôme Valcke

X. DODACI

Dodatak A Zahtjevi za nacionalnog povjernika za sigurnost, višeg nacionalnog savjetnika za sigurnost i povjerenika za sigurnost na stadionu

Dodatak B Protuterorizam

Dodatak C Preporučeni sadržaj pravilnika o ponašanju na stadionu

Dodatak D Područja i zone stadiona

Dodatak E Smjernice za FIFA Svjetsko prvenstvo u nogometu na pijesku

Dodatak F Smjernice za FIFA Svjetsko prvenstvo u futsalu

Zahvale

FIFA zahvaljuje *Sports Grounds Safety Authority* na njihovoj podršci i dogovoru o reprodukciji, gdje je prikladno, savjeta sadržanih u *Guide to Safety at Sports Grounds*.

DODATAK A

Zahtjevi za nacionalnog povjerenika za sigurnost

Kako bi pravilno obavljao svoje dužnosti, nacionalni povjerenik za sigurnost bi trebao udovoljavati sljedećim zahtjevima:

Stručnost

Osoba će se smatrati profesionalno stručnom za ulogu nacionalnog povjerenika za sigurnost kada ima dostatnu obuku, iskustvo i znanje da bi mogla u potpunosti obavljati svoje dužnosti i odgovornosti.

Položaj

Tijekom FIFA-inih događanja, nacionalni povjerenik za sigurnost bi trebao biti prepoznat kao osoba koja ima potpunu kontrolu u pitanjima operativnog upravljanja sigurnošću i zaštitom u vezi sa događanjem u suradnji sa višim policijskim zapovjednikom/višim nacionalnim savjetnikom za sigurnost. Na dane kada nema utakmice, trebao bi se smatrati glavnim savjetnikom savezima članovima za sva sigurnosna i zaštitna pitanja u vezi sa nogometnim stadionima i domaćinstvu FIFA-inih događanja.

Nacionalni povjerenik za sigurnost će biti odgovoran za osiguranje da su svi zaštitari na stadionu postavljeni za FIFA-ina događanja pravilno obučeni i osposobljeni. Pružat će smjernice i savjete da osigura da svaki stadion koji se koristi za FIFA-ina događanja udovoljava FIFA-inim minimalnim sigurnosnim i zaštitnim standardima.

Zahtjevi za višeg nacionalnog savjetnika za sigurnost

Kako bi pravilno obavljao svoje dužnosti, viši nacionalni savjetnik za sigurnost bi trebao udovoljavati sljedećim zahtjevima:

Stručnost

Viši nacionalni savjetnik za sigurnost biti će viši službujući policajac koji ima iskustva i znanja o sportskim događanjima.

Položaj

Položaj višeg nacionalnog savjetnika za sigurnost ne bi trebao biti položaj sa punim radnim vremenom, ali bi trebao uključivati redovite kontakte sa nacionalnim povjerenikom za sigurnost. Tijekom događanja, on će imati potpunu kontrolu nad svim sigurnosnim pitanjima koja uključuju policiju i/ili ostale relevantne agencije i raditi sa nacionalnim povjerenikom za sigurnost da osigura stalnu vezu između tijela vlasti i organizatora događanja.

DODATAK A

Viši nacionalni savjetnik za sigurnost će biti nužan za pomoć sa planiranjem i pripremanjem FIFA-ina događanja i sa dostavom resursa potrebnih da se osigura sigurnosna infrastruktua zajedno sa relevantnim tijelima vlasti. Također će nadgledati izradu plana za slučaj velikih incidenata.

Zahtjevi za povjerenika za sigurnost stadiona

Kako bi pravilno obavljao svoje dužnosti, povjerenik za sigurnost stadiona bi trebao udovoljavati sljedećim zahtjevima:

Stručnost

Osoba će se smatrati profesionalno stručnom za ulogu povjerenika za sigurnost stadiona kada ima dostatnu obuku, iskustvo i znanje da bi mogla u potpunosti obavljati svoje dužnosti i odgovornosti.

Položaj

Povjerenik za sigurnost stadiona bi trebao biti prepoznat kao osoba koja ima potpunu kontrolu u pitanjima operativnog upravljanja sigurnošću i zaštitom na dan utakmice u suradnji sa višim policijskim zapovjednikom na stadionu. Na dane kada nema utakmice, trebao bi se smatrati glavnim savjetnikom za upravu stadiona o svim sigurnosnim i zaštitnim pitanjima.

Iako povjerenik za sigurnost stadiona može biti zaposlen honorarno, ne smije biti u službi na dan utakmice u kojoj nije imao utjecaja na sigurnosno i zaštitno planiranje.

DODATAK B

Protuterorizam

FIFA-ina događanja su mete za terorističke grupe ili individualce, neovisno o unutarnjoj snazi zemlje domaćina. Terorizam može doći u mnogim oblicima, ne samo fizičkim, i može uključivati prijetnje ili obmane namijenjene da užasnu i zastraše.

Relevantne nacionalne vlasti, kao dio sveobuhvatne nacionalne sigurnosne strategije, trebaju razmotriti sve protuterorističke mjere te prije početka svakog FIFA-inog događanja dati specifične savjete u vezi terorističkih prijetnji. Protuterorističke mjere bi trebale biti što je više moguće integrirane u evakuacijske planove na stadionu.

Kao osnovnu mjeru, tim zadužen za sigurnost i zaštitu na stadionu bi trebao uspostaviti nisku razinu pretrage i politike svjesnosti. Oprez cijelog osoblja (uključujući za čišćenje, održavanje, osoblje na terenu i ugovorno osoblje) je nužno sredstvo zastrašivanja i otkrivanja. Obzirom da poznaju svoja radna mjesta, osoblje stadiona bi trebalo poticati da paze na neobično ponašanje ili stvari koje nisu na svome mjestu.

Osnovne pretrage stadiona bi se trebale provoditi kao dnevna rutina, posebno na dane utakmica. Kao smjernica, pretrage stadiona bi trebalo provoditi u sljedećim prilikama:

- a) Prije nego se stadion predaje za FIFA-ino događanje i početka provođenja akreditacije.
- b) Prije bilo kojeg službenog treninga na stadionu.
- c) Prije svake utakmice.

Detaljne pretrage uz korištenje profesionalnih resursa bi trebale biti provedene kao odgovor na svaku specifičnu prijetnju ili po pronalasku sumljivih predmeta.

Svo osoblje mora imati povjerenja da prijavi bilo što sumljivo u znanju da će se izvješća, uključujući lažne požarne alarme, shvatiti ozbiljno i smatrati doprinosom sigurnosti i zaštiti događanja. Pod vodstvom višeg nacionalnog savjetnika za sigurnost, trening i izvještavanje bi trebalo provoditi na svim stadionima za sve osoblje, ne samo sigurnosne i zaštitne zaposlenike. Osoblje bi trebalo obavjestiti da paze na pakete, torbe ili ostale predmete na neobičnim mjestima, pažljivo postavljene (drukčije nego bačene) stvari u kante za smeće i neobičan interes stranaca.

DODATAK B

Ako postoji povećan rizik terorističke aktivnosti na određenom stadionu ili na cijelom događanju, možda će biti nužno da se provode detaljnije pretrage ljudi i vozila koji ulaze na stadion. Ovo može zahtijevati dodatne resurse na prilazima ulaznim rampama ili ulaznim točkama, koji može naizmjenice smanjiti brzinu ulaska kojom gledatelji mogu ulaziti na dane utakmica. U ovom slučaju, moglo bi biti potrebno obavijesti gledatelje unaprijed i otvoriti vrata ranije nego inače da se nadoknadi vrijeme potrebno da gledatelji prođu osiguranje.

Planovi pretraživanja

Povjerenik za sigurnost stadiona i lokalni policijski zapovjednik su odgovorni za razvoj plana pretraživanja stadiona.

- a) Planovi pretraživanja bi trebali biti pripremljeni prije događanja i sve osoblje bi trebalo proći obuku i vježbe.
- b) Opći cilj plana je osigurati da je cijelo područje stadiona pretraženo na sistematičan i detaljan način da nijedan dio stadiona nije ostao neprovjeren.
- c) Najbolji za pretragu stadiona su oni koji rade na stalnoj osnovi. Policija i druge agencije mogu provoditi pretraživanje, ali oni možda nisu upoznati sa tlocrtom ili svjesni što bi ondje trebalo biti ili što nije na mjestu stoga ne mogu pretraživati toliko brzo ili detaljno kao osoblje stadiona.
- d) Član(ovi) osoblja koji su određeni za provođenje pretrage ne moraju biti stručnjaci u eksplozivima ili ostalim vrstama naprava, ali moraju biti upoznati sa mjestom koje pretražuju. Traže bilo koje predmete koji ondje ne bi trebali biti, koje nisu u izvještaju ili nisu na mjestu.
- e) Idealno bi bilo da oni koji provode provjeru ne rade u paru.

Preporučene aktivnosti

Razmotrite podjelu stadiona na djelove koji su savladive i lako razumljive veličine.

Plan pretraživanja bi trebao imati pisanu listu provjere, koju treba po završetku potpisati povjerenik za sigurnost stadiona. Kopiju treba držati u VOC-u.

Sjetite se da u plan pretraživanja uključite sva stubišta, požarne stube, hodnike, toalete i dizala, kao i parkirališta, dvorišta za poslugu i ostala područja vani koja ulaze u vanjski perimetar stadiona.

Ako se razmatra ili provodi evakuacija, tada treba napraviti pretragu mjesta skupljanja, ruta do njih i okolnih područja prije evakuacije.

DODATAK B

Razmotrite najefektivniju metodu započinjanja pretrage, naprimjer slanjem poruke ekipama za pretragu preko razglaša (poruka treba biti kodirana radi izbjegavanja nepotrebnog uznemiravanja i nemira javnosti).

Planovi pretraživanja bi trebali uključivati sljedeće ključne upute:

- a) Ne diraj ili nemoj pokušavati pomicati bilo koji sumljivi predmet.
- b) Udalji sve do sigurne udaljenosti i van linije pogleda.
- c) Odmah obavijesti VOC.
- d) Spriječi ostale u približavanju sumljivim predmetima.
- e) Komunicirajte sigurno i mirno sa osobljem, službenim osobama, igračima, VIP/VVIP osobama i gledateljima koji su u području.
- f) Koristite samo radio uređaje ili mobitele dalje od neposredne blizine sumljivog predmeta, zadržavajući se izvan linije pogleda i iza jake zaštite.
- g) Osigurajte da tko je god pronašao predmet ili je svjedočio incidentu ostane blizu kako bi ga policija mogla ispitati.

Pretraživanje osoba koje ulaze na događanje

Sukladno procjeni opasnosti, kada je završena pretraga stadiona sve osobe koje ulaze na stadion trebaju proći postupak pretrage.

Uzmite u obzir sljedeće:

- a) Svi koji odbiju pretragu neće biti pušteni na stadion.
- b) Pretraga je za sve koje ulaze na stadion, uključujući svo osoblje, dostavljače, volontere i članove javnosti.
- c) Razmotrite savjetovanje gledatelja da će se provoditi pretraga. Trebali bi doći rano i biti poticani da ne nose torbe. To se može savjetovati preko ulaznica, internetskih stranica ili prethodnom promidžbom. Popis zabranjenih predmeta bi trebao biti uključen u informacije.
- d) Osigurajte da je osoblje koje pretražuje odgovarajuće obavješteno i obučeno o svojim ovlastima i o onome što traže.
- e) Ako se koristi opreme za detekciju kao što su detektori metala i skeneri, osigurajte da oni koji koriste opremu u potpunosti razumiju kako ona radi i njena ograničenja.
- f) Osigurajte da u prostorima za pretraživanje ima dosta mjesta.

DODATAK B

- g) Osigurajte da ima dovoljno osoblja za provođenje pretraga.
- h) Osigurajte da ima dovoljno objekata za pretraživanje kako bi se očekivani broj posjetitelja mogao pretražiti u raspoloživom vremenu.
- i) Ako postoji parkiralište unutar vanjskog perimetra stadiona koji je u upotrebi, svi automobili koji ulaze na parkiralište moraju se pretražiti.
- j) Vozila VIP/VVIP osoba, igrača i službenih osoba moraju se pretraživati dnevno i gdje je moguće, biti čuvana da se spriječi njihovo oštećenje. Kada se VIP/VVIP osobe, igrači i službene osobe prevoze do stadiona, vozila bi trebala biti potpuno pretražena prije nego putnici siđu sa vozila i budu otpraćeni do stadiona od strane policije, kako bi se izbjeglo da budu pretraženi pri ulasku na stadion.

DODATAK C

Preporučeni sadržaj pravilnika o ponašanju na stadionu

Za sva FIFA-ina događanja, FIFA, zemlja domaćin i relevantne lokalne vlasti će napraviti formalni pravilnik o ponašanju na stadionu.

Pravilnik o ponašanju na stadionu će sadržavati odredbe koje pomažu smanjiti rizik od svakog ponašanja gledatelja koje može ugrožavati sigurnost, zaštitu ili javni red. Ako se ove odredbe prekrše, prekršitelji će biti kažnjeni u skladu sa zakonima zemlje domaćina i izbačeni sa stadiona ili će dobiti zabranu prilaska stadionu.

Kada se priprema pravilnik o ponašanju na stadionu, sljedeće treba uzeti u obzir:

1. Ulazak na stadion

Ovaj odjeljak opisuje uvjete ulaska na stadion od strane posjetitelja i akreditiranih osoba. Trebao bi uključivati uvjete za izradu valjane ulaznice ili akreditacije i gdje je potrebno potvrde o identitetu. Nadalje, posjetitelji stadiona i akreditirane osobe moraju se podvrgnuti pretrazi i pristati da im je pristup ograničen na one djelove stadiona određene na ulaznicama ili akreditaciji.

2. Zabranjeni predmeti

Ovaj odjeljak bavi se svim predmetima koje posjetitelji i akreditirane osobe ne smiju koristiti, posjedovati, držati ili donijeti na stadion. Zabranjeni predmeti su otprilike grupirani u sljedeće kategorije:

- a) Svaki predmet koji se može koristiti kao oružje, uzrokovati štetu i/ili ozlijediti ili biti iskorišten kao projektil.
- b) Ilegalne substance, ne limitirane samo na narkotike.
- c) Predmeti rasističke, ksenofobične, karitativne ili ideološke prirode ili predmeti koji mogu odvući pažnju sa sporta.
- d) Predmeti koji mogu povećati rizik od vatre ili su štetni za zdravlje, ne samo pirotehnika.
- e) Životinje, osim onih koje se koriste za svrhe pomoći ljudima sa invaliditetom.
- f) Veliki, nezgrapni predmeti koji se ne mogu spremati pod sjedalicu.
- g) Svaki predmet koji može odvući pažnju igrača i/ili sužbenih osoba, uključujući lasere ili predmete koje proizvode previše buke.
- h) Promotivni ili komercijalni materijal.
- i) Naprave za snimanje ili kamere bilo koje vrste osim onih koje koristi osoblje.

DODATAK C

- j) Svaki objekt koji može ugroziti javnu sigurnosti i zaštitu i/ili naštetiti ugledu događanja.
- k) Svaki predmet koji može ograničiti pogled ostalim gledateljima.

3. Zdravorazumsko ponašanje unutar stadiona

Ovaj odjeljak postavlja potreban standard ponašanja za posjetitelje i akreditirane osobe dok su na stadionu. Trebao bi uključivati, ali ne biti limitiran na odredbe kao što su:

Posjetitelji stadiona i akreditirane osobe će:

- a) Ponašati se na način koji nije uvredljiv, ne ugrožava sigurnost, ometa ili uznemirava druge.
- b) Zauzimati samo sjedala i područja za osvježenje kako je navedeno na ulaznici.
- c) Neće stvarati smetnju ili ograničavati kretanje ljudi i vozila.
- d) Neće bacati boce.
- e) Pušiti samo na određenim mjestima.
- f) Neće ulaziti na teren ili ostala ograničena područja, osim po odobrenju.
- g) Neće ograničavati pogled drugima.
- h) Neće bacati bilo kakve objekte ili stvari na druge ili na teren.
- i) Neće uzrokovati požar ili opasnost od požara ili koristiti bilo kakvu vrstu pirotehnike.
- j) Neće se ponašati na način koji može uvrijediti druge , uključujući, ali ne ograničavajući se na akte rasizma.
- k) Neće se ponašati na način koji bi mogao odvratiti pozornost od događanja.
- l) Neće prodavati predmete ili ulaznice drugima osim sa ovlaštenje.
- m) Neće uzrokovati prijetnju sigurnosti ili životu, ili povređivati sebe ili ostale.
- n) Neće se penjati na ili preko bilo kakvih konstrukcija koje nisu namjenjene za opću upotrebu.

DODATAK C

- o) Ukoliko nisu ovlašteni neće snimati, fotografirati, prenositi ili širiti bilo kakve zvukove, slike, opise rezultata ili svaku aktivnost unutar stadiona za službenu upotrebu.
- p) Neće se ponašati na način koji bi mogao omesti ili nauditi igračima ili službenim osobama.
- q) Neće se uključivati u nikakvu aktivnost koja može ugroziti sigurnost, zaštitu ili ugled događanja.

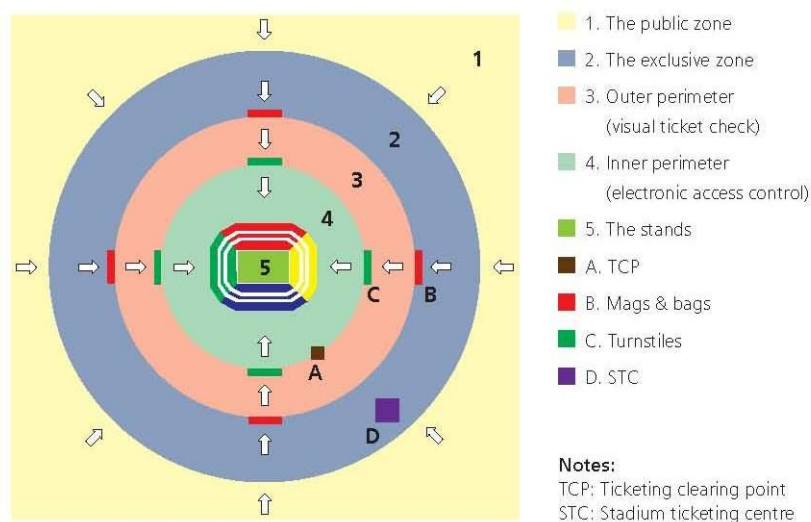
Prilikom izrade pravilnika o ponašanju, moraju se uzeti u obzir lokalni zakoni, običaji i bivše ponašanje gledatelja.

DODATAK D

Područja i zone stadiona

Perimetri i područja stadiona

Stadioni korišteni tijekom FIFA-ina događanja su podjeljeni na pet različitih perimetra, kako slijedi:

1. Javna zona

Ovo područje uključuje grad i prigrade oko stadiona koje je izvan kontrole stadiona.

2. Ekskluzivna zona

Ovo je ekskluzivna poslovna zona, koja je strogo nadzirana sukladno pravilima Programa o zaštiti prava (RPP) i pravilima za FIFA-ino događanje.

3. Vanjski perimetar (vizualna provjera ulaznica)

Na ovom perimetru provodi se prva vizualna provjera ulaza i pretraga. Pristup ovom području zahtjeva valjanu akreditacijsku značku ili ulaznicu.

4. Unutarnji perimetar (elektronička provjera ulaza)

Ovo je mjesto gdje su smještene ulazne rampe i uključuje prostore za javni pristup i hospitality lože.

DODATAK D

5. Tribine

Ovo su područja za sjedenje i teren za igru.

Zone stadiona

Na stadionima koji se koriste za vrijeme FIFA-ina događanja određeno je devet daljnjih zona koje su dizajnirane za kontroliranje ulaska u ograničena područja i područja rada za one osobe sa akreditacijom. Određene zone će biti naznačene na akreditacijskim propusnicama. Samo će osobe sa odgovarajućom akreditacijom koja pokazuje broj zone moći ući u tu zonu.

Na dane utakmica, zamjenski akreditacijski uređaji (SADs) se mogu premjestiti da bi se dodatno ograničio pristup ključnim zonama kao što su zone 1 i 2.

Preporučuje se da se na svim ulaznim točkama u različite zone stadiona stave znakovi koji pokazuju koji su prolazi valjani za ulazak.

Zona	Područje	Detalji
1	Teren za igru	<ul style="list-style-type: none">• Područje oko terena za igru• Klupe za zamjene• Klupa za četvrtog suca• Položaji za fotografe• Prilaz prostoru oko terena za igru
2	Natjecateljska područja	<ul style="list-style-type: none">• Svlačionice, igrači• Svlačionice, suci• Prostorija za medicinske preglede• Prostorija za FIFA-inog delegata• Prostorija za doping kontrolu• Hodnici (sa pristupom ovim prostorijama)• Mjesto za iskrcavanje i ukrcavanje ekipa i službenih osoba

DODATAK D

Zona	Područje	Detalji
3	Javna područja	<ul style="list-style-type: none">• Javni ulazi i područja• Javni sanitarni objekti• Objekti za osvježenje• Prostor za prvu pomoć gledateljima• Reklamni panoi zemlje domaćina i komercijalni reklamni panoi• Smještaj gledatelja
4	Operativna područja (uređi)	<ul style="list-style-type: none">• FIFA-in i LOC-ov ured• VOC• Spiker na stadionu, prostorije za upravljanje semaforom i razglasom• Medicinski objekti• IT prostorija• Skladišta za FIFA-u i LOC• Objekti za policiju i zaštitare
5	VIP područja	<ul style="list-style-type: none">• VIP recepcija• VIP tribina• VIP mjesto za intervju• VVIP područje
6	Područja za medije	<ul style="list-style-type: none">• Sjedala za predstavnike tiskovnih medija• Televizijske i radio-komentatorske pozicije• Mixed zona• Prostorija za press konferencije

DODATAK D

Zona	Područje	Detalji
7	Medijski centar	<ul style="list-style-type: none">• Područja rada medija• Područje cateringa za medije• Područje za brifinge• Područje za fotografe• Centri za razvoj i službu
8	Područja za emitiranje	<ul style="list-style-type: none">• Područje za televizijske kamione• TV i radio studio
9	Područja za osvježenje	<ul style="list-style-type: none">• Prodajni objekti navijačkih predmeta• Objekti za prodaju• Hospitality saloni• Lože

DODATAK E

FIFA Svjetska prvenstva u nogometu na pijesku

Općenito

1. Primjenjivat će se članci sadržani u ovom Pravilniku, uzimajući u obzir brisanja i dodatke navedene u sljedećoj tablici.
2. Prepoznato je da su neki aspekti sigurnosti i zaštite specifični za FIFA-ino Svjetsko prvenstvo u nogometu na pijesku. Ovaj Dodatak pruža daljnje smjernice, ističući dodaten i/ili minimalne uvjete.

Članak	Brisan	Dodan	Daljnja smjernica/komentar
7	3. d)		Mora biti dovršena potpuna procjena rizika, s posebnom pažnjom obraćenom na konstrukciju i tip materijala korištenog za gradnju stadiona, uključujući i prostore za osoblje.
9	2. e) vi)		
11			Ako su parkirališta u vanjskom perimetru stadiona ili unutar 500 metara udaljenosti od stadiona, moraju biti uključena u procjenu rizika i sigurnosni plan stadiona.
12	1. k)		
14			Neke utakmice mogu privući više gledatelja od kapaciteta stadiona i to mora biti uneseno u plan zapošljavanja redara/zaštitara, i gdje je potrebno mora se osigurati dodatna policijska potpora.
15	1. d) 1. f)		
16	f		
21			Posebno je važno da redari/zaštitari mogu jasno uvidjeti kada je stadion maksimalno popunjen i poduzeti akcije da spriječe prenatrpanost i posljedično preopterećenje strukture stadiona.

DODATAK E

Članak	Brisan	Dodan	Daljnja smjernica/komentar
24			Struktura stadiona mora biti dovoljno jaka da izdrži izračunato težinsko opterećenje, sukladno članku 35. To mora biti uključeno u potvrdu o sigurnosti.
25	1 a)	Javna nazočnost je dozvoljena bez ulaznica i naplate na temelju prvog dolaska, prvog posla, ovisno o sigurnosnom kapacitetu stadiona.	<p>Očekuje se da će gledatelji dolaziti i prolaziti tijekom dana, sa očekivanim uzbuđenjem za popularne utakmice, kao one koje igra domaća momčad. Stoga, mora postojati jaki mehanizam kontrole ulaska da osigura da se nikada ne prekorači maksimalni sigurnosni kapacitet stadiona. Sljedeće točke treba uzeti u obzir:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mora postojati sistem za brojanje koji će brojati ulaske i izlaske sa gledališta. • Povjerenik za sigurnost stadiona mora stalno nadzirati mnoštvo da osigura da nijedan sektor stadiona ne bude prenatrpan.
			<ul style="list-style-type: none"> • Ulasci na područja za gledatelje moraju se moći zatvoriti kada se dosegne maksimalan sigurnosni kapacitet stadiona, ostavljajući odgovarajuće odvojene izlazne rute za odlazak gledatelja sa stadiona u normalnim uvjetima i u slučaju nužde. • Ulazi na područja za gledatelje moraju biti stalno nadzirani.
26	Čl. 26		
29	1 a)	Da osoba posjeduje valjanu dozvolu da dobije pristup ograničenim područjima stadiona.	
	1. g)	Da se osoba pridržava pravilnika ponašanja na stadionu.	

DODATAK E

Članak	Brisan	Dodan	Daljnja smjernica/komentar
31			Stadion mora imati odgovarajuću razinu stalnog osiguranja od trenutka kad počne izgradnja. Ovo uključuje i područja za televizijske kamione i medijske objekte.
32	3. 4. 5. 6.		Obzirom na izgradnju stadiona za nogomet na pijesku, teren za igru nikada se ne bi trebalo smatrati odgovarajućom evakuacijskom rutom, mjestom sigurnosti ili mjestom umjerene sigurnosti. Stoga mora postojati dovoljno evakuacijskih ruta od stadiona do mjesta sigurnosti za gledatelje kao i službene osobe i igrače.
36	2. a) viii)		
45			Nužno je da su gledatelji koji ulaze na područje stadiona cijelo vrijeme svjesni broja raspoloživih sjedalica u gledalištu, kako bi se očekivani gledatelji mogli udaljiti sa ulaznih točaka na gledališta kako bi se spriječile gužve, gomilanje ili uznemirenost.
56	4. 6. 7.		Zbog izgradnje stadiona za nogomet na pijesku, teren za igru ne bi nikada smio biti smatran odgovarajućom evakuacijskom rutom, mjestom sigurnosti ili mjestom umjerene sigurnosti.
62	2.		

DODATAK F

FIFA-ino Svjetsko prvenstva u futsalu

Općenito

1. Primjenjivat će se članci sadržani u ovom Pravilniku , uzimajući u obzir brisanja i dodatke navedene u sljedećoj tablici.
2. Prepoznato je da su neki aspekti sigurnosti i zaštite specifični za FIFA-ino Svjetsko prvenstvo u futsalu. Ovaj Dodatak pruža daljnje smjernice, ističući dodatne i/ili minimalne uvjete.
3. Kada se ove odredbe odose na stadion, odnosi će se i na sportsku dvoranu.

Članak	Brisan	Dodan	Daljnja smjernica/komentar
7		p) Područja sportske dvorane koja se ne koriste za FIFA-ino događanje.	
11			Ako su parkirališta u vanjskom perimetru stadiona ili unutar 500 metara udaljenosti od stadiona, moraju biti uključena u procjenu rizika i sigurnosni plan stadiona.
24			Potvrda o sigurnosti mora obuhvaćati sva mjesta unutar sportske dvorane, bilo da se koriste za FIFA-ino događanje ili ne.
32			Teren za igru se ne smije nikada smatrati mjestom sigurnosti.
34			FIFA-ina Svjetska prvenstva u futsalu trebaju se igrati na stadionima sa svim sjedećim mjestima.
36			Jedan VOC mora biti uspostavljen za cijelu sportsku dvoranu. Iako možda nije moguće da VOC ima fizički pregled terena za igru i gledališta, mora imati dovoljnu CCTV pokrivenost da omogući nadzor uvjeta mnoštva.
39			Sva rasvjeta unutar dvorane mora imati neprekinuti izvor napajanja da se osigura da nema nestanka struje, bilo na terenu za igru ili na stubištu, prolazima i ulaznim/izlaznim rutama.

DODATAK F

Članak	Brisan	Dodan	Daljnja smjernica/komentar
41			CCTV bi trebao uključivati područja unutar dvorane koja se ne koriste za FIFA-ino događanje.
51		1. Procjena rizika od požara mora uključivati sva mjesta u sportskoj dvorani, bilo da se koriste za FIFA-ina događanja ili ne.	
53			Treba razmotriti mogućnost uključivanja svih dijelova sportske dvorane u sistem za otkrivanje i detekciju požara, bilo da se koriste za FIFA-ino događanje ili ne.
54		f) Treba implementirati odgovarajuće mjere opreza od požara u sve dijelove sportske dvorane, bilo da se koriste za FIFA-ina događanja ili ne.	
56			Teren za igru se ne smije nikada smatrati mjestom sigurnosti.